Bardejovský
Prameň

časopis Cirkevného zboru ECAV na Slovensku v Bardejove

Ročník 6 | December 2008 | Číslo 3,4

Človek sa do smrti učí

Človek sa do smrti učí! Hovorila moja babka z Bratislavy. Zomrela vyše 70-ročná rok potom, ako som z hlavného mesta odišiel po skončení školy do služby. Často spomínam na tieto jej slová a iste ste ich mnohí počuli na Biblickej hodine alebo pri vyučovaní. Babka ma takto sprevádza životom ako manželka inšpektora Colomba, ktorá sa neobjaví ani v jednej scéne, ale inšpektor ju spomenie v každej jednej epizóde.

Človek sa do smrti učí. Učíme sa najprv školskej múdrosti, potom životnej múdrosti, potom stareckej múdrosti, nakoniec sa ešte musíme naučiť múdro odísť z tohto sveta. No skutočne, až do smrti máme pred sebou stále niečo nové, čo sme ešte nezažili. Ak to chceme dobre zvládnuť, prežiť bez ujmy, musíme sa to naučiť. Naučiť sa znamená vedieť o veci, porozumieť jej, pokiaľ je to v našich silách, a zvládnuť jej využitie či aspoň naučiť sa s ňou žiť.

Naše deti a študenti začali v septembri novú etapu školských prác. Možno to berú ako samozrejmosť. Možno s nevôľou, ale predsa vnímajú, že to tak musí byť. Učia sa nové veci, prijímajú informácie, aby sa v živote mohli uplatniť, aby mu rozumeli a zvládli ho. Vyučujeme ich aj vo veciach kresťanskej viery. Náboženská výchova, konfirmačné vyučovanie a iné stretnutia sú školou biblických vedomostí a praktického kresťanského života. Hoci je deťom v škole každá hodina tak trochu aj príťažou, predsa mnohé prežívajú tieto stretnutia veľmi aktívne a s potešením. Ostatné aspoň berú na vedomie, že učiť sa treba aj v oblasti viery. Až do smrti.

Už menej to možno vnímame my, dospelí. Práve vo vzťahu k našim deťom, vnúčatám chvíľami vystupujeme v pozícii či skôr v póze, že všetko vieme a nepotrebujeme sa učiť nič. Možno tak ešte ovládanie najnovšej verzie mobilu alebo počítačového programu. Tu pripustíme, že nás môžu čosi naučiť dokonca aj naše, v tejto oblasti skúsenejšie deti. Ale žeby sme sa mohli nové veci o živote, o duchovnom živote učiť aj ako 40, 50 či 70-roční? Veď by tu hrozilo nebezpečenstvo, že by sme museli priznať svoju chybu. Veď by si to niekto mohol vysvetliť, že sme sa až dosiaľ mýlili a robili niečo zle, žili nesprávnym spôsobom. A tak sa radšej nové naučiť nechceme, zostaneme pri starom, aby sme vyzerali, že všetko je dobre tak, ako to vždy doteraz bolo a že v našom živote netreba nič meniť.

Vyznanie: človek sa do smrti učí! v tomto kontexte vyznieva ako veľké oslobodenie. Veď ono vlastne hovorí, že máme právo na svoje omyly. Hovorí, že niektoré zmeny v našom živote prichádzajú preto, že sme na ne konečne dorástli. Alebo sú prejavom toho, že sa zmenili okolnosti nášho života a nám treba zmeniť priority, zmeniť postoje. Múdre je v takú chvíľu vyznať: Učím sa novým veciam, preto menším niektoré staré.

Čo nového sa môžeme naučiť? Čo nového môžeme uviesť do praxe svojho vlastného kresťanského života? Pre niekoho to nové môže byť odhodlanie začať chodiť do kostola pravidelne, nie však ako jeden hrdý kresťan, ktorý sa chváli, že chodí do kostola pravidelne, raz do roka. V duchovnom živote je pravidelnosť a systematický prístup veľmi dôležitý. Celkom tak, ako sa nám nestačí raz zdravo najesť zeleniny a ovocia, potrebujeme stále vitamíny a všetky zdravé výživné látky, tak je to aj v duchovnom živote.

Učiť sa môžeme začať na Biblických hodinách. Toho roku ponúkajú skutočne veľmi poučnú tému. Božie dielo v živote a službe apoštola Pavla je dramatické i veľkolepé zároveň. Na Biblických hodinách môžeme spoločne spoznať učenie, na ktorom stojí a bez ktorého padá naša kresťanská viera. Bádanie Skutkov apoštolských nám povie niečo o koreňoch, z ktorých cirkev vyrastá a poznávanie ťažiskových kapitol Pavlových listov poskytne duchovnú stravu pre začínajúcich aj pre náročnejších študentov Biblie.

Pre niekoho nové môže byť to, že sa nechá pozvať do služby cirkvi novým spôsobom. V cirkevnom zbore už niekoľko rokov uvažujeme o prispôsobení počtu presbyterov a štruktúry presbyterstva novým spôsobom práce, ktoré sa rozvíjajú v posledných rokoch. Tu sa vytvorí priestor pre službu, ktorú bude potrebné v zbore urobiť. Aj takejto službe sa dá naučiť. Aká prospešná je služba presbyterov v kostole počas služieb božích, pri Večeri Pánovej o tom hovoria nielen bratia kostolníci, ale aj mnohí náhodní návštevníci a hostia v kostole. Všimnú si, že sa majú koho opýtať, čo nevedia. Všimnú si, že ich má kto obslúžiť s oznamami, časopisom. Všimnú si poriadok pri pristupovaní ku oltáru k prijatiu sviatosti.

Boli by aj iné služby, ktoré by sa niekto mohol naučiť. Redakčná príprava tohto časopisu, služba spevu v spevokole, služba pri deťoch na Ma-mi klube.

Pán Boh má pripravené mnohé plány do života každého z nás. Sú to dobré plány. On totiž skutočne vie, čo je pre nás dobré. Stvoril nás, pozná naše potreby aj naše slabé stránky. Využime novú sezónu duchovných prác k tomu, aby sme si dopriali radosť učenia sa nových vecí.

Ján Velebír

Biblická hodina

V cirkevnom zbore prebieha už viac rokov biblické vzdelávanie dospelých na Biblických hodinách. Ak ste dosiaľ takéto stretnutie nenavštívili a neviete, čo by ste na ňom mohli čakať, ponúkame vám na ukážku jednu zo spracovaných tém z tohoročného cyklu vyučovania o Božom diele, vykonanom prostredníctvom života a služby apoštola Pavla. Cyklus je venovaný 2000. výročiu narodenia apoštola Pavla, ktoré pripadlo podľa všetkých predpokladov práve na rok 2008.

6. Prvá misijná cesta – Ikonia, Lystra, Derba

„ ...Cez mnohé súženie musíme vojsť do kráľovstva Božieho“
Sk 14,22.

Na poslednej biblickej hodine sme sa vydali s Pavlom na prvú misijnú cestu. Cesta viedla cez ostrov Cyprus smerom do Malej Ázie, na územie dnešného Turecka. My dnes vnímame toto územie ako mohamedánsku krajinu. V tej dobe to bola krajina svojou kultúrou grécka (helenistická), náboženstvom pohanská. 13. kapitola Skutkov podáva správu o Pavlovom pôsobení na Cypre a v Pisidskej Antiochii. Minule sme hovorili o tom, že Pavla a Barnabáša od samého začiatku na ich misijnej ceste sprevádzali útoky diabla a to v rôznej podobe. Vyvrcholilo to veľkou vzburou proti nim ale zároveň konštatovaním:

Sk 13,46: *Nato im Pavel a Barnabáš povedali mužne: Najprv vám sme museli kázať slovo Božie; ale keď ho zavrhujete a nepokladáte sa za hodných večného života, ajhľa, obraciame sa k pohanom. 47: Lebo tak nám prikázal Pán: Položil som Ťa za svetlo pohanom, aby si bol spasením až do končín zeme. 48: Keď to počuli pohania, zaradovali sa, velebili slovo Pánovo a uverili všetci, ktorí boli určení na večný život. 49: A slovo Pánovo rozšírilo sa po celej tej krajine.*

V tom, ako sa situácia vyvíjala, vidíme hneď dvojitý dôkaz, že v Pavlovej práci ide v skutočnosti o dielo Pána Boha, Ducha Svätého. Prvým dôkazom je sústavný odpor Božieho nepriateľa, ktorý proti zvestovaniu Ježiša Krista povoláva do boja všetky svoje sily (čarodejník Elymas na Cypre), využíva aj každú jednu možnú ľudskú slabosť alebo zlú vlastnosť (závisť, žiarlivosť Židov, rozhorčenie zbožných žien a popredných mužov v Antiochii). Druhým dôkazom je úspech evanjelia u poslucháčov, ktorí dovolili Božiemu slovu, aby v nich pôsobilo. Tiež si chceme všimnúť, že tam, kde zasiahne do života dobrá správa o Ježišovi Kristovi ako Spasiteľovi sveta, tam vzniká v srdci úprimná radosť. Porovnajme to so známym Pavlovým slovom z listu Filipským: *Radujte sa v Pánovi vždycky, opakujem, radujte sa* (F 4,4). Toto je pravá kresťanská viera. Kresťanská viera nie je vierou plačlivou, uslzenou a ubolenou, ale vierou radostnou. Nie však roztopašnou a všetečnou. Práve pokračovanie Pavlovej misijnej cesty ukazuje, ako to v skutočnosti vyzerá tam, kde v srdci vládne Kristus. Čo sa teda dialo v ďalších maloázijských mestách na prvej misijnej ceste?

Ikonia, Derby a Lystra sú mestá ležiace na náhornej plošine v južnej časti dnešného Turecka. Po politickej stránke patrili do Rímskej provincie Galácia. Pravdepodobne sem teda neskôr Pavol písal aj list adresovaný viacerým Galatským zborom. Ale vráťme sa ku chvíli, kedy tu kresťanstvo ešte len zapúšťalo korene.

V Ikónii sa viac menej zopakoval scenár z predchádzajúcich zastávok misijnej cesty. Apoštolovia navštívili najprv synagógu, kde oslovili značnú časť Židov ale aj Grékov, prozelytov. V tejto časti svedectva o misii sa objavuje aj poznámka v 3. verši 14 kapitoly: *Predsa strávili tam dlhší čas a neohrozene hovorili o Pánovi, ktorý vydával svedectvo slovu svojej milosti a dával im (moc) činiť znamenia a zázraky svojimi rukami*. S Pavlovou činnosťou bola spojená aj moc konať zázraky, divy podobné tým, ktoré robil počas svojho života Pán Ježiš. Diali sa uzdravenia či iné znamenia. Pri čítaní podobných statí z Písma sa niekedy objaví otázka, prečo sa podobné zázraky nedejú dnes. Niektorí ľudia odpovedajú, že problémom je naša malá viera. Vraj neveríme tak silno, ako ľudia v tej dobe. Keby sme verili tak isto, tak by sa aj našimi rukami diali zázraky. Je pravda, že na niektorých miestach sám Pán Ježiš hovorí uzdraveným, že ich zachránila ich viera. V skutočnosti si však musíme uvedomiť, že vykonanie zázraku je úplne v právomoci Pána Boha samotného. Nikto z nás ľudí Mu nemôže rozkazovať, kedy zázrak má vykonať a kedy nie. Ak sa Pán Boh rozhodol v tej prvotnej dobe vzniku cirkvi konať zázraky, uzdravenia, je to Božie rozhodnutie. Ak sa Pán Boh rozhoduje dnes nekonať toľko zázrakov, neostáva nám iné, ako prijať toto Božie rozhodnutie. Zázraky skutočne nevznikajú na základe toho, že my ich chceme, ale na základe Božej milosti a Božej vôle.

Môžeme si tiež spomenúť na Ježišove slová, v ktorých kritizuje túžbu svojich poslucháčov, či mohli by sme povedať divákov: Matúš 12,38: *Vtedy Mu povedali niektorí zákonníci a farizeji: Majstre, chceme vidieť znamenie od Teba*. 39 *On im však odpovedal: Zlé a cudzoložné pokolenie vyhľadáva znamenie; ale nedostane sa mu iného znamenia, len ak znamenie proroka Jonáša*. Naša viera nemá byť založená na pozorovaní zázrakov, ale na Božom slove.

Keď sa po dlhšom čase aj v Ikonii podarilo Židom vzbúriť obyvateľov mesta proti apoštolom, utiekli do ďalších miest tejto časti Malej Ázie. Môžeme sa spýtať, čo asi dokázalo pobúriť domáce obyvateľstvo natoľko, že sa postavili otvorene proti Pavlovi a Barnabášovi, až boli ochotní ich vlastne popraviť ukameňovaním? Nenachádzame žiaden racionálny dôvod. Pavol a Barnabáš predsa nevyvolávali politické nepokoje, nekonali žiadnu trestnú činnosť, ktorá by odôvodnila ich prenasledovanie. Zostáva posledný hlavný dôvod – náboženské prenasledovanie. Podľa židovského zákona sa totiž kameňovaním, teda kolektívnou popravou mali trestať práve ľudia, ktorí sa previnili proti viere v Hospodina (5 M13,7-11 a 17,2-5)

Pobyt v Lystre sa začal príbehom uzdravenia človeka chromého od narodenia. Sk 14, 8-13: *I bol v Lystre muž, nevládny na nohy, chromý od narodenia, ktorý (len) sedel a nikdy nechodil. Ten počúval Pavla, keď hovoril. Pavel sa uprene zahľadel na neho, a keď videl, že verí vo svoje uzdravenie, povedal mu silným hlasom: Postav sa na rovné nohy! I vyskočil a chodil. Keď zástupy videli, čo Pavel urobil, pozdvihli svoj hlas a po lykaonsky povedali: Bohovia sa pripodobnili ľuďom a zostúpili k nám. Barnabáša pomenovali*

Jupiterom a Pavla, pretože on hovoril, Hermesom. Kňaz Jupiterovho chrámu, ktorý bol pred mestom, priviedol k bránam junce a vence a so zástupmi chcel obetovať.

V pestrej palete diablových útokov proti šíreniu evanjelia sa v Lystre stretávame s ďalšími dvoma. Prvým je pokušenie nechať sa zbožňovať. Nám sa to možno zdá až prehnané, ale musíme si uvedomiť, že v tej dobe zbožstvenie človeka bolo súčasťou pohanských náboženstiev. Vládcovia Egypta boli dlhodobo uctievaní ako bohovia, orientálni králi aj omnoho menšieho významu sa vydávali za Božích synov a rímski cisári si ako prejav podriadenosti obyvateľov nechali prinášať obete v chrámoch, v ktorých cisár vystupoval ako božstvo. Dochádza tu teda k dôležitému vyjasneniu: Apoštol Pavol a Barnabáš pri stretnutí so zástupmi, ktoré im prišli obetovať, museli všetkým ukázať, že s príchodom Ježiša Krista do ich života prichádza čosi úplne nové, čo tu ešte nebolo. Ježiš Kristus nie je jeden z bohov, akých už poznali celé stovky.

S niečím podobným sa dodnes stretávame v náboženskej oblasti v hnutí New Age alebo v Bahajskom náboženstve. V obidvoch týchto náboženských systémoch sa zdôrazňuje, že je vlastne jedno, v akého boha veríme, lebo v skutočnosti všetci bohovia sú akoby jedným bohom, ktorý sa prejavuje rôznym spôsobom. Je to zjavný útok diabla proti pravde evanjelia, ktoré tvrdí pravý opak. Vôbec nie je jedno, v akého boha veríme, lebo pravý Boh je len jeden. Nemôžeme Pána Ježiša Krista priradiť na úroveň iných božstiev, ako jedného z božích mužov, ako Budha, Mohamed alebo hociktorý zakladateľ nejakej sekty.

Pavol a Barnabáš konali v tom istom duchu. Odmietli božskú úctu, ktorú im chceli prejavovať v Lystre. Znovu a znovu sústredili vieru svojich poslucháčov na Ježiša Krista. Zaujímavé je, že sa im síce podarilo utíšiť rozvášnené zástupy, ale v skutočnosti nevnímame, že by na tomto mieste zaznamenali nejaký misionársky úspech. Skôr sa zdá, že opak je pravdou. Čítajme verše 19-20: *Prišli však Židia z Antiochie a Ikónie, získali si zástupy a kameňujúc Pavla vyvliekli ho z mesta, lebo si mysleli, že umrel. Ale (Pavel), ako ho učeníci obstúpili, vstal, vošiel do mesta a na druhý deň odišiel s Barnabášom do Derby.*

Ďalším z útokov diabla bol teda pokus o likvidáciu zvestovateľa. Aký vynaliezavý a tvorivý je Boží nepriateľ. No nevšímajme si jeho bohatý arzenál zlosti a nepriateľstva. Všimnime si radšej veľkosť Božej moci a bohatstvo Božej milosti. Apoštol Pavol síce bol kameňovaný, čo znamenalo veľké telesné utrpenie, ale ani to ho nemohlo odvrátiť od zámeru plniť Božiu vôľu. Božia vôľa bola konať misiu. Ak súčasťou misijnej činnosti bolo aj utrpenie, Pavol ho prijíma so slovami, ktoré by mohli byť aj hlavným mottom celej prvej misijnej cesty a sú v 22 verši: „*Cez mnohé súženie musíme vôjsť do kráľovstva Božieho*“ Sk 14,22.

Po všetkom, čo Pavol prežil až doteraz, sa zdá až nepochopiteľné, ako cesta pokračuje. Čítajme to vo veršoch 20-23: *Ale (Pavel), ako ho učeníci obstúpili, vstal, vošiel do mesta a na druhý deň odišiel s Barnabášom do Derby. Potom, keď v tomto meste zvestovali evanjelium a získali mnoho učeníkov, vrátili sa do Lystry, Ikónie a Antiochie; utvrdzovali duše učeníkov povzbudzujúc ich, aby zotrvali vo viere, a že: Cez mnohé súženie musíme vojsť do kráľovstva Božieho. Nato po cirkevných zboroch ustanovili starších a na modlitbách a pôstoch porúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.*

Tu sa deje Boží plán. Pán Boh napokon presadzuje svoju vôľu. Ani čarovanie, ani žiarlivosť, ani vzbury, ani pokušenie zbožňovania, ani fyzická likvidácia nezastavia Pána Boha a Jeho služobníkov v tom, čo si Pán Boh predsavzal. Napokon v Derbe sa zdá, akoby pokušiteľ vystrieľal celý svoj zásobník a zostal úplne bezzubý. Pavol tam zvestoval Božie slovo, ono prinieslo úžitok a na počudovanie, na spiatočnej ceste sa vrátil znovu cez všetky navštívené mestá až do Antiochie v Sýrii. Nie je zaznamenaný žiaden ďalší konflikt ani útoky. Naopak. Vznikli cirkevné zbory, Pavol v nich ustanovil starších, teda postaral sa o to, aby sa v cirkvi všetko dialo podľa poriadku, aby tam nevládol chaos, samovládie.

Ak sme konštatovali, že v Lystre nezaznamenal Pavol žiaden významný úspech, musíme si pripomenúť ešte jeden fakt, ktorý hovorí čosi iné. Úspech, ako ho vidíme my, ľudia a ako ho vidí Pán Boh, to sú dva pohľady. Jedným z úspechov Pavlovej misie v Lystre bol jeho spolupracovník Timoteos. Patril k tým najstálejším a najbližším Pavlovým spolupracovníkom. Narodil sa práve v Lystre a pokiaľ v 2. liste Timoteovi Pavel píše, že mal vzor viery vo svojej matke Eunike a starej matke Loide (2 Tim 1,5), tak zrejme bol vo viere vychovávaný od svojho narodenia.

Prvá misijná cesta apoštola Pavla ako celok nás teda môže poučiť v niekoľkých veciach:

1. Zvestovanie kresťanskej viery znamená na prvom mieste zvestovanie Pána Ježiša Krista a Jeho diela pre nás hriešnikov. Všetko kresťanské kázanie a vyučovanie má vychádzať z tohto základu.
2. Žiť životom kresťana nám dáva dôvod k veľkej radosti, lebo sú nám odpustené hriechy a máme prístup k Pánu Bohu a do neba. No práve blízkosť Božia v našom živote vyvoláva veľké útoky diabla proti nám a proti našej viere. Kým žijeme na svete, sú pre nás dôležitým usmernením slová apoštola Pavla: „*Cez mnohé súženie musíme vojsť do kráľovstva Božieho*“ Sk 14,22.
3. Pán Boh nakoniec vždy presadí svoje. On je Ten, ktorý má autoritu, moc i slávu. Naučme sa však aj úspech svojho kresťanského života vidieť očami Božími a nie podľa meradiel pozemských úspechov. Viďme Božie víťazstvá aj Božie zásahy do svojho života. Uvedomujme si, ako Božia moc koná, a ona nás bude niesť životom.

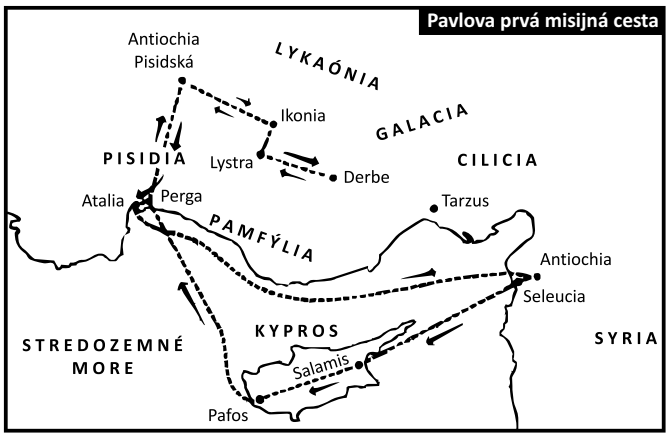

Mišák, Ján: Posledná večera.

Radosť i smútok z básnikových slov
(Reflexia nad básnickou zbierkou)

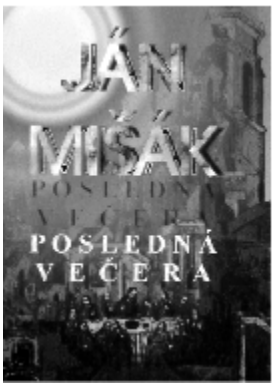

Biblický motív Poslednej večere inšpiroval viacerých umelcov. Leonardo Da Vinci ho stvárnil v podobe fresky v milánskom kláštore Santa Maria delle Grazie. Táto freska inšpirovala rovnako aj Dana Browna, autora slávneho bestselleru Da Vinciho kód, i režiséra rovnomenného filmu Rona Howarda. Ten istý motív oslovil aj Mgr. Jána Mišáka, evanjelického kňaza a básnika.

Mgr. Ján Mišák je stále aktívny aj napriek svojmu pokročilému veku a čas zaslúženého odpočinku oddychu venuje svojim láskam. Hudbe a poézii. Jeho vitálnosť je obdivuhodná a čitateľská verejnosť s úctou a láskou prijíma jeho ďalšiu básnickú zbierku. Má pocit, že ešte nevypovedal všetko a chce sa so svojimi pocitmi podeliť s milovníkmi básnického či náboženského slova. Celoživotné poslanie kňaza v ňom vytvorilo potrebu udržiavať kontakt s veriacimi aj v tomto veku. Zbierku vydal vlastným nákladom.

Posledná večera je už v poradí treťou básnickou zbierkou evanjelického kňaza Mgr. Jána Mišáka (Vyznania 1999, 2001, Pane, ku komu pôjdeme? 2007). Autor nám ju ponúka v kvalitnom grafickom spracovaní v tvrdej väzbe s ilustráciami akademického maliara PhDr. Mikuláša Lovackého a akademického maliara Štefana Sisáka. Básnika nemožno jednoznačne zaradiť ku konkrétnej básnickej skupine. Nemožno však nepostrehnúť vplyvy symbolizmu a jednoznačné autorovo humanistické posolstvo.

Tematicky možno Mišákovu novú básnickú zbierku zaradiť k náboženskej lyricko – epickej evanjelickej lyrike. Celou básnickou zbierkou sa tiahne biblický motív poslednej večere, Ježišovho ukrižovania a následného zmŕtvychvstania. Jej názov súvisí s biblickou poslednou večerou, ktorá je leitmotívom celej zbierky. Z doslovu publikácie z Biblického slovníka sa dozvedá čitateľ okolnosti vzniku názvu zbierky i jej motivické smerovanie. *„Celý obradný rámec (nekvasené chleby, horké byliny) sú spomienkou na odchod Židov z Egypta. Podľa svätých evanjelií nadobudli nový význam, miesto baránka stredobodom svätenia sa stal chlieb a kalich. Ježiš jedol v poslednú noc baránka s učeníkmi. Večera Pánova je udalosťou Novej zmluvy, v ktorej Ježiš Kristus je Ten, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych, ktorý sedí po pravici Otca a ktorý príde na konci dní a je vždy osobne prítomný so svojím ľudom.“* (s. 59)

Motív blížiacej sa Veľkej noci je úvodnou básňou zbierky. Básnik využil biblický motív egyptského zajatia izraelských detí, ich vyslobodenie a príchod do zeme praotcov vedených Mojžišom a Áronom. Básnik vytvára víziu príchodu opravdivej Veľkej noci – *„keď nevinná krv Syna Božieho celý svet posvätí.“* Ďalším motívom je posolstvo Ježišových učeníkov Petra a Jána, ktorí majú pripraviť *„hody veľkonočného baránka.“* Pán im určí „vzácny dom v Jeruzaleme“, pamätnú dvoranu na poschodí. Učeníci nachádzajú v dome *„dušu úprimnú a srdce verné.../kto prináša pokoj // ako dar do domu// tomu sa v živote dobre vodí.“* (s. 16)

Pozorný percipient básnikovho slova objaví ďalšie motívy v tejto básnickej zbierke, humanistické posolstvo básnika. *„Služba láskou poznačená// vždy bude mať cenu// láska aj v utrpení vedie k vykúpeniu..“, v láske je pečať odpustenia,// len v láske sa srdcia zblížia,“ „na tejto zemi je //pre všetkých ľudí stále dosť...“* (s.16), *„keď životom spolu kráčajú dvaja – dobré predsavzatie*“ (s.22).

Lyrický subjekt si uvedomuje plynúci čas a váži si hodnotu ľudskej práce. Očarí nás značnou dávkou trpezlivosti a zrelej múdrosti. *„Zrno musí najprv vyklíčiť,// neskôr vyrásť do klasu...,“ (*s.18) *prv ako klasy dozrejú, // najprv zrnká padnú na zem z ruky rozsievača,“ (s.40) „ovocie dozrieva svojím časom,// zrno vyklíči,// vyrastie steblo,// ozdobí sa bohatým klasom.// V klasoch dozrejú nové zrná.* (s.42)

Lyrický subjekt je v prvej časti básnickej zbierke málo prítomný, v druhej časti možno viac postrehnúť meditatívne a pesimistické tóny, napr. vo veršoch: *„...pochovaná je aj niekdajšia óda na radosť, // neožije viac spomienka na mladosť.// Zostane len smútok a prázdne miesto v rodine. // Najhoršie, keď viera, láska// i s dušou zahynie.“* (s.44). Schillerova Óda na radosť nadobúda v tomto kontexte iný význam. Motív smútku vyplýva aj z pocitu sklamania z človeka – zradcu. Záverečná časť zbierky obsahuje viac subjektívneho. Básnik hľadá spojenie s Bohom a korí sa mu: *„Kto veľa prijal, // je jeho svätou povinnosťou// ochotne aj druhým odovzdávať z toho.“* Medzi básnikom a Bohom sa zjavilo *„puto nerozborné“*. V závere básne ***To čiňte na moju pamiatku*** vyjadruje pominuteľnosť svetských vecí a nekonečnosť a trvácnosť Božích slov. (s.48) V básni ***Via Dolorosa*** v poslednej strofe vyznáva básnik svoju túžbu po láske k človeku, po láske k Bohu: *„Rád by som vo svojom srdci // toľko lásky mal, //každý deň najkrajšie kvety// na znak vďačnosti // len Jemu natrhal.“* Básnik vyjadruje *„túžbu zviazať do uzlíčka všetky svoje smútky a hľadá modré nezábudky...“* (s.52)

V básnickej zbierke možno nájsť aj motívy mesianistickej filozofie: „Až sa naplní čas //a kráľovstvo Božie príde, // budeme spolu s nimi sedieť pri nebeskom stole.“

Rovnomennou básňou z názvu zbierky sa básnik lúči so životom a vyjadruje nádej na prípravu poslednej večere pre seba. Motív blížiacej sa smrti, s ktorou je zmierený a čaká ju, je očividný: *„Najmilší priateľ mojej duše// zaklope ticho na moje dvere,// najradostnejší okamih môjho života// nik mi už nezoberie.“* Básnik sa introvertne vyrovnáva so svojimi problémami, vnútorne sa očisťuje.

Básnik využíva motívy z Evanjelií sv. Lukáša a Matúša. Používa nepravidelnú strofickú formu (9, 8, 7, 6, 4) a verše sú viazané združeným alebo striedavým rýmom. Prevažuje biblická terminológia, ale nie je výnimočné nájsť originálne metafory, epitetá, či definície, napr.: *pokladnička srdca, služba láskou poznačená, v láske je pečať odpustenia, láska aj v utrpení vedie k vykúpeniu, žatva sveta*, atď.

Súčasťou básnickej zbierky sú autentické fotografie autora z cesty do Svätej zeme precítené láskou básnika k nej i k spoločenstvu ľudí.

Jeho Posledná večera je výpoveďou múdreho a vzdelaného človeka hľadajúceho pokoj v duši. Za tento literárny skvost vďačíme a tešíme na ďalšie plody literárnej tvorivosti z rúk tohto vzácneho človeka.

PhDr. Anna Šimová

Stavebné práce na kostole Sv. Cyrila a Metoda

Za dvesto rokov sa v Bardejovskom kostole Sv. Cyrila a Metoda vymenilo približne desať a viac generácii. My, dnešní evanjelici, sa môžeme len pokloniť pred dielom, ktoré naši predkovia vytvorili. V ťažkých rokoch protireformácie bardejovskí slovenskí a nemeckí evanjelici spolu za hradbami mesta na vlhkom a zamoknutom teréne pomocou drevených pilotov postavili jednoloďový kostol v klasicistickom slohu s polkruhovým uzáverom svätyne na východnej strane. Zo západnej strany je hlavný vstup a nad ním je umiestnená štvorboká ihlanová veža. Hoci kostol bol postavený za hradbami mesta, je súčasťou dnešného historického mesta Bardejov, ktoré je zapísané v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Zub času urobil aj s objektom kostola svoje. Nemôžeme povedať, že naši predkovia sa o kostol nestarali, priebežne sa robili úpravy interiéru a exteriéru. Do lavíc sa v 50. rokoch minulého storočia zaviedlo elektrické vykurovanie kostola. V roku 1958 bol obnovený oltár a kazateľňa, vymenená dlažba pred oltárom a opravená chrámová predsieň. Od roku 1967 sa vykonali veľké opravy. Veža a strecha boli pokryté medeným plechom. Interiér kostola bol vynovený, previedli sa maľby a stará ornamentika bola obnovená. Zadovážili sa nové lavice z červeného smreka a v roku 1984 sa vymenili okná s vitrážnym sklom. V roku 1979 boli elektrifikované zvony vo veži. V roku 1991 sa opravila vonkajšia fasáda kostola a bola prevedená nová maľba fasády.

Každá doba má svoje klady aj nedostatky, či už ide o stavebný materiál alebo o technické prevedenie. V poslednom období sa v kostole objavili viditeľné trhliny v klenutých nadokenných pásoch, klenbových pásoch, ako aj trhliny v klenbách. Veža kostola je viditeľne naklonená smerom na západ od zvislej osi. Z týchto dôvodov sa pristúpilo k technickému riešeniu statiky kostola. V roku 2006 bolo prevedené zameranie pôvodného kostola a bol vypracovaný projekt Statického zabezpečenia stavby kostola Sv. Cyrila a Metoda. Tento projekt bol odsúhlasený Krajským pamiatkovým úradom v Prešove a bolo vydané stavebné povolenie MsÚ v Bardejove na opravu kostola. Finančné náklady na realizáciu stavebných prác boli značné a cirkevný zbor nemohol sám pokryť všetky náklady, preto sme vypracovali projekty na opravu kostola so žiadosťou o finančné dotácie. Tieto projekty sme predložili Ministerstvu kultúry SR so žiadosťou o poskytnutie dotácie v grante Obnovme si svoj dom. V roku 2006 nám bola z Ministerstva kultúry SR poskytnutá finančná dotácia na vypracovanie projektovej dokumentácie. V roku 2007 nám bola z Ministerstva kultúry SR poskytnutá dotácia na realizáciu stavebných prác vo výške 390.000,- Sk, čo predstavuje tretinu z požadovanej čiastky rozpočtu na opravu kostola. Na realizáciu stavebných prác bola vybratá stavebná firma CMR Slovakia z Prešova. Stavebné práce v interiéri kostola začali koncom roka 2007 a pokračovali priebežne v roku 2008. Previedlo sa statické zabezpečenie trhlín v klenutých nadokenných pásoch, klenbových pásoch a samotných klenbách. Trhliny sa vyplnili špeciálnym tmelom a previedla sa oprava vnútorných fasád. Práce v interiéri sú urobené z jednej polovice a stavebná firma je pripravená pokračovať v ďalších prácach, ale je potrebné zabezpečiť finančné krytie.

Náš kostol je národnou kultúrnou pamiatkou, ktorá slúži nielen pre bohoslužobné činnosti ECAV v Bardejove, ale aj pre turistický ruch nášho regiónu a výborná zvuková akustika je vítaná pre rôzne kultúrno spoločenské koncerty a aktivity.

Viliam Antony

200 rokov od posvätenia chrámu v Bardejove.

V nedeľné ráno 28. septembra 2008 Pán Boh obdaril Bardejov nádherným počasím. Boli sme zvlášť vďační za túto milosť. Veď zblízka i zďaleka prichádzali k nám rodáci i milí hostia na vzácnu slávnosť. Práve v roku 2008 sme si pripomenuli posvätenie tohto chrámu Božieho.

Domáci farár J. Velebír medzi slávnostnými hosťami privítal brata biskupa VD Slavomíra Sabola, ktorý poslúžil kázňou slova Božieho. Priateľské vzťahy už viac rokov udržiavame aj s dvoma cirkevnými zbormi v zahraničí, a to v Třanoviciach a v Nowom Sączi. Z týchto zborov k nám prišli bratia farári s manželkami a z Poľska aj zo desať veriacich.

Od Cirkevného zboru Bardejov sa v minulom storočí dvakrát oddelili jeho časti, aby vytvorili samostatné zbory a to Richvald a Zlaté. Aj ich predstavitelia aj s mnohými členmi zborov, našimi príbuznými či známymi boli medzi nami na slávnosti v našom spoločnom matkocirkevnom chráme.

Svojou účasťou na slávnosti potvrdilo aj mesto Bardejov, že má záujem o spoluprácu a podporu cirkevného zboru. Pán Marhulík, vedúci odd. kultúry, predniesol posolstvo pána primátora Hanuščáka a pozdravil prítomných na slávnosti.

Celý program slávnostných služieb Božích bol orámcovaný službou Speváckeho zboru Zachariáša Zarewutia. Okrem neho na slávnosti zaspievala aj domáca mládež, ktorá má svoje miesto v chráme i v zborovom živote.

Zvesť Božieho slova oslovovala mnohých prítomných svojim jasným posolstvom a údernosťou. Izaiášove slová z 2. kapitoly jeho proroctva prenesené kazateľom, br. biskupom do súčasnosti upozorňovali na nesprávne trendy života, nesprávne hodnoty a pripomínali: z chrámu prichádza ponaučenie od Hospodina.

Samotnú príležitosť – pamiatku posvätenia chrámu pripomenula sestra Švačová, ktorá spoločne s bratom Antonym ako členka stavebného výboru pripravila stručný prehľad opráv kostola. Po tomto pripomenutí dôvodu slávnosti sa prítomným prihovorili hostia zo zahraničia i spomínaný delegát mesta. Vzácnou chvíľou zamyslenia sa a rozjímania bol prednes básne br. farára Jána Mišáka st. v podaní jeho syna. V básnickej skratke pripomenul najvýznamnejšie okamihy dejín zboru pospájané zlatou niťou myšlienky chrámu, jeho potreby a jeho miesta v našom živote.

Za cirkevný zbor sa prítomným prihovorila a za službu i účasť poďakovala sestra presbyterka J. Pavlusová. Občerstvujúco zapôsobila pieseň zaspievaná mládežou cirkevného zboru.

Atmosféru slávnosti si pozvaní hostia preniesli aj do ďalších chvíľ. Pekná chvíľka prechádzky po obnovenom námestí bola príjemným spojivom medzi slávnostným zhromaždením a spoločným obedom. Počas neho sa zúčastneným predstaviteľom zboru a hosťom prihovorili ďalší rečníci, bratia farári z gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi, bývalí zboroví kapláni a ďalší.

Ani spoločenstvo prestretých stolov nebolo ešte záverečným bodom programu. Slávnostný program trval až do večera. Na večerných službách Božích vystúpil s prednáškou o období Tolerančného patentu na našom území riaditeľ Evanjelického kolegiálneho gymnázia (EKG) v Prešove, brat Marián Damankoš. Pripomenul niektoré známe informácie a prehĺbil poznanie doby, v ktorej naši predkovia stavali bardejovský chrám. Táto večerná chvíľa bola dôstojnou bodkou za celým dňom, ktorý bol dňom vďaky a úcty voči Pánu Bohu za Jeho dielo pomoci a požehnania pri stavbe chrámu i jeho dvestoročnom používaní.

Mnohí zo zúčastnených sa rozchádzali z tohto slávnostného dňa s odhodlaním prosiť Pána Boha o Jeho ochranu nášho kostola a o Jeho prítomnosť medzi nami nielen v chráme v nedeľu, ale v každej rodine a na každý deň.

J. Velebír

Pamiatka posvätenia chrámu

– 200-ročné jubileum, 25. septembra 1808

Kronikár Čas, pozdvihni svoj hlas,
naplnil sa tvoj čas.
Pomôž nám obrátiť stránky slávnej histórie.
Zaiste mnohé z nich starý prach už kryje.

Dnes je už 200 rokov tomu,
ako sa udiala slávnosť posvätenia Božieho domu.
Bola to doba veľmi nežičlivá,
Nábožný pevec o nej v nábožnej piesni spieva:
„veľmi husté mračná zo všetkých strán,
ľud boží nemohol vchádzať do Božích brán."

Aj tieto stránky v Kronike obrátili by sme radi,
ani prechádzať sa s kronikárom v kvitnúcom stromoradí!
Ale iba prejsť bočnou cestou ku zelenej lúke,
kde sa Božie slnko rado do sýtosti kúpe.
Otcovia ho postavili z kameňa pri elektrárni,
radi sa v ňom modlievali: „Pane, Ty nám svetlo zažni!"
Cirkev mohla pokračovať v práci v pokoji
iba 12 rokov. Vetry sa oborili na tento Boží príbytok,
ľudská nežičlivosť vstupovala do oblokov.
Barón Klobušický zatvoriť ho dal, o štyri dni celý rozrúcal
a na verejnej dražbe materiál rozpredal.

V roku 1712 nový príbytok – zvané ORATÓRIUM postavili,
Služby Božie v ňom nemohli odbavovať,
ale iba snúbencov v príhodnom čase sobášili.
Nežičlivá vlna prišla do cirkvi znova.
O dva roky trvania oratória dotkla sa ruka Kainova.
Kráľovský komisár Bornemisa aj toto posvätné miesto
k službe Božej zrúcať dal
aj túto smutnú spomienku nám zachoval.

Nebezpečné vlny valili sa vlna za vlnou
a cirkev Božia kráčala ďalej cudzinou.
Roku 1714 začali sa ukazovať zore ranné,
cirkev už dlho čakala na Božie zmilovanie.
Žiadosť na stavbu chrámu vybavila Bardejovským
evanjelikom Eleonóra,
kráľovská vdova,a začína sa doba nová.

Mohli znova začať stavať chrám Boží z dreva,
aby mohla zavážiť pred Bohom v každom čase obeť Ábelova.
A my sme mohli čítať zápis v starej kronike
a ďakovať za požehnanie veliké
a za slávnosť chrámu posvätení,
o Božej pomoci a Jeho o uistení.

Otcovia prinútení boli stavať v poradí už štvrtý chrám,
nebolo to ani teraz bez zábran.

Darmo sa domáhali, žiadali, prosili,
hľadali ku stavbe vhodné miesta,
nikto im ruku nepodal na území mesta.
Iba to najbiednejšie pod hradbami mesta.
Zostalo im len riečisko vodnej priekopy,
najťažšie bolo pripraviť miesto,
hlboko zabíjať do zeme dubové pilóty,
po odstupe času, kto to dnes pochopí?

Pri oprave hradieb Jeruzalema Nehemiáš prehlásil,
že srdce toho ľudu bolo pri tom.
Ale láska, viera a nadšenie žili v srdci skrytom,
to vždy bola veľká sila,
ona veľké veci v živote a diela postavila.

Predkovia – otcovia pri začatí diela pokľakli k modlitbe
so slzami na kolenách, zanôtili z plných hrdiel:
„Hrad prepevný je Pán Boh náš!"
Položili nové základy na Uholnom kameni
a stavať začali chrám nový v dobrom znamení:
V tomto znamení zvíťazíš
a po dlhom boji korunu víťazstva obdržíš.

V práci sa podieľali spoločne Slováci i Nemci,
ako jedna pekná rodina v živom rozkvitnutom venci.
Z nadšenia a horlivosti vyrastalo nádherné dielo,
aby sa potom ono ku sláve Božej skvelo.
Hrubé múry a steny začali rásť desať rokov z kameňa,
v tom je biblická symbolika, to predsa niečo znamená:
Na tej Skale založím si Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu.

Boh spôsobuje neraz i časov premeny,
Jeho otcovská láska i slovo Jeho sa nikdy nemení.
On riadi i budúcnosť Cirkvi.
On použil pre svoj zámer i panovníka cisára Jozefa,
aby sa v cirkvi začala nová osveta.
Postavili nový zákon o slobode svedomia.
Vierou nech sa obrodí človek a pomery sa premenia.

Dodnes ešte stojí náš milý tolerančný chrám
a môžeme doňho chodiť naďalej bez zábran.
Hoci nebolo dovolené pristaviť k nemu vežu,
ani do veže zvony, a vchádzať bránou len z vedľajšej ulice,
mohli sme slúžiť Bohu živému, kľakať si pred oltár,
prijímať sviatosti a potichu sadať do chrámovej lavice.

V chráme Božom vo svätyni, Luther a Melanchton,
dvaja reformátori,
vzácne duchovné dedičstvo aj nám odovzdali.
V rukách Lutherových je otvorená Biblia,
nech sa aj prieduchy zeme otvoria a nové duchovné prúdy
obnovia.
V Písme učeného muža, skromného Melanchtona,
nech si po odstupe času aj dnes s láskou na neho každý
zaspomína.

Na oltári vzácny reliéf – Kristus v Getsemane.
Pripomína nám vnútorný zápas Ježišov.
Nech Pán Ježiš pomáha Cirkvi prekonávať duchovný zápas,
a rodí sa z neho nové a nové požehnanie.

Cirkev nech má stále dosť duchovnej sily
zachytávať Ježišovu reč:
„Šimon,nespi, bdi a modli sa!"
Pri modlitbe otvárajú sa aj nebesá.

Všetko, čo žije a dýcha,
nech všetko chváli Hospodina.
Chváľme srdcom aj ústami Pána na nebesiach,
nech sa radujú otcovia, matky, malí i veľkí,
všetci vykúpení a celá Božia rodina.

Prúd života tiekol medzi útesmi a bralami,
buď Bohu chvála za všetko,
že aj tie ťažké časy sú už za nami.

Bardejov 12.9.2008
Ján Mišák

Čas spomienok a čas nádeje

Čas, ten sa nedá zastaviť. Dá sa zmerať, ale zastaviť ho nedokážeme. Minútku po minútke, deň za dňom, pomaličky, ale nekompromisne postupuje stále ďalej a vpred. Ani sme sa nenazdali a ďalší rok je už za nami. V návale každodenných povinností a starostí ubieha veľmi rýchlo. Zdá sa nám, akoby to bolo iba včera, čo sme si plánovali, ako prežijeme krásne voľné letné dni, a zrazu je to všetko už iba história. Zostali v nás iba spomienky na prežité krásne chvíle počas prázdnin či dovolenky. To všetko je už dnes za nami. Dni sa viditeľne skracujú, aj slnečné lúče už nie sú tak teplé ako v horúcich letných dňoch. Chladné a často hmlisté rána, keď ortuť teplomerov už často klesá pod bod mrazu, sú neklamným dôkazom, že je tu jeseň. Sklady a sýpky sú naplnené plodmi práce hospodárov a poľnohospodárov. Polia osireli. Nastáva čas odpočinku.

Je tu čas, keď opäť po roku sa stretávame na cintorínoch pri hroboch svojich blízkych príbuzných, priateľov či známych. Keď hroby sú vyzdobené pestrofarebnými kyticami kvetov, rôznymi vencami a osvetlené svitom svetla sviečok a kahancov rôznych farieb, tvarov a veľkostí. V tichosti si s láskou spomíname na tých, ktorí nás už predišli do večnosti a v nádeji vzkriesenia veríme, že sa s nimi raz opäť stretneme v dome nášho Otca, ktorý je v nebesiach.

Vstupujeme do obdobia začiatku cirkevného roka, je to obdobie adventu. Advent je prípravné obdobie štyroch týždňov pred Vianocami. Slovo advent pochádza z latinského adventus a znamená príchod. Symbolom adventného obdobia je adventný veniec so štyrmi sviecami. Tie sa postupne zapaľujú počas štyroch adventných nedieľ. Štvortýždňové obdobie adventu je pre veriacich kresťanov časom duchovnej prípravy a pokánia pred slávením Vianoc, radostnej spomienky na narodenie Pána Ježiša. Adventná doba nie je našťastie len časom nákupnej horúčky. Má predovšetkým svoj duchovný obsah.

„V tom sa prejavila láska Božia k nám, že svojho jednorodeného Syna poslal Boh na svet, aby sme žili skrze Neho.“ (1. Jánov 4,9) K tomuto citátu Martin Luther napísal: „Tu je všetko to najvyššie, Darca, láska a dar daný nám z čírej lásky, nie za zásluhy; daný tak, že má zostávať darom – a ani skrytým, požičaným, ani kúpeným sa nemá označovať, darom, ktorý sa nedá zaobstarať za nijakú cenu a nedá sa preň urobiť nič naviac, než to, že otvoríme dlaň a poklad ochotne prijmeme. Keby sme sa dôkladne zamysleli a nezostávali chladnými, srdcia by nám zahoreli takou velikou radosťou, že by sme Bohu nielen radi slúžili, ale aj všetko pre Neho preochotne pretrpeli a boli šťastní, že taký poklad od Neho máme. V dôsledku našej nedôvery sa však obzeráme po radosti vo svete podľa pokušiteľa, ktorá je predsa márna a daromná.“ Tieto jeho slová vystihujú všetko. Záleží len na každom z nás, pre čo sa rozhodne!?...

Advent nám pripomína nielen, že Pán Ježiš prišiel, ale aj to, že príde. Nejde iba o to, aby sme si pripomenuli historickú udalosť, ktorá sa stala pred 2000 rokmi. Je potrebné pochopiť, že celý náš život by mal byť adventom, bdelým očakávaním nového konečného príchodu Pána Ježiša. „A vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a slávou veľkou“ (Lukáš 21,27). Martin Luther k tomu napísal: „Tu môžeš predpokladať silu v množstve anjelov, svätých a všetkých ďalších nebeských bytostí, ktoré prídu s Kristom k poslednému súdu, čo pokladám za prejav rozumný, alebo sily a moci, ten príchod Kristov bude oveľa mohutnejší, než bol prvý v ponížení a slabosti. Nehovorí sa, že On iba príde, ale že oni Ho budú vidieť prichádzať. Podľa telesného narodenia tiež prišiel, ale nik Ho takto nevidel. Nepríde ani tak, ako prichádza každodenné duchovne prostredníctvom Evanjelia do veriacich sŕdc; tiež to nikto nevidí. Tento príchod bude navonok viditeľný tak, že si ho bude musieť všimnúť každý , a teda spoznať, že nejde o nijakého iného človeka, než o telesného Človeka Krista v ľudskej podobe, ako na Zem prišiel a narodil sa z Márie Panny. Lebo keď sa tu hovorí, že uzrú Syna človeka, je jasné že ide o telesný príchod, videnie telesného v telesnej podobe, v nesmiernej moci, s veľkými húfmi anjelov a so všetkými svätými vo všetkej nádhere, sediac na svetlom oblaku. O tomto dni hovorí Písmo mnoho a so všetkým sa naň zameriava.“

Advent je mimoriadne pôsobivý čas, preniknutý nádejou a duchovným očakávaním. Prežime ho všetci v pokore, láske a pokání. Nedajme sa zviesť rôznymi svetskými nástrahami a pokušeniami.

Na posilnenie viery môžu poslúžiť aj slová piesne Martina Luthera „Hrad prepevný“ (ES 263,2,4):

„Čo je naša ľudská sila? Sama nás nezachráni, máme však od Hospodina štít v každom bojovaní. Pýtaš sa, kto je ním? Ježiš, Boží Syn, Ten zachránil svet, iného Boha niet, On napokon Zvíťazí!

Slovom Božím neotrasú, úspech im neprislúcha; s nami je každého času Pán s darmi svojho Ducha. Môžu zničiť všetok rod i majetok, vziať česť, hrdlo, dom, náš poklad nie je v tom; nebesá nám zostanú!“

Citáty: Martin Luther Smerovník kresťanskej cesty;
Evanjelický spevník: č. 263; verš 2 a 4

Pripravil: Marián Šima

Informačné okienko

Fond Leonarda Stöckla

Presbyterstvo cirkevného zboru na svojom zasadnutí 15.októbra 2008 prijalo uznesenie, ktorým založilo Fond Leonarda Stöckla. Zámerom tohto fondu je zhromaždiť finančné prostriedky, ktoré by poslúžili pre rozvoj práce s dorastom a mládežou v cirkevnom zbore. Množstvo aktivít, ich rôznorodosť a previazanie práce na seniorát a cirkev si vyžadujú veľa organizačnej a koordinačnej práce. Je potrebné sprostredkovať duchovné cvičenia, školenia spolupracovníkov, ich vzájomné porady.

V týchto súvislostiach už niekoľko rokov v zbore, vo vnútromisijnom výbore, medzi mládežou a duchovnými rozmýšľame o vytvorení miesta plateného pracovníka s mládežou a dorastom. Zdá sa, že v súčasnosti nie je problém nájsť vhodných pracovníkov. Najaktuálnejší problém je to, že zatiaľ neexistovalo finančné krytie tohto zámeru.

Prečo Fond Leonarda Stöckla? Stöckel bol človek, ktorý svoj život zasvätil práci s mládežou. Ako veriaci evanjelik, vyštudovaný v centre reformácie Wittenbergu sa rozhodol všetky svoje sily a schopnosti venovať svojmu rodnému mestu, jeho duchovnému pozdvihnutiu, a to zvlášť pri práci s mládežou. Venoval sa im nielen v škole, ale aj vo voľnom čase, pri nácviku divadiel a spevokolu.

Vo Fonde Leonarda Stöckla chceme zhromaždiť prostriedky, z ktorých by sme mohli zaplatiť prácu koordinátora mládežníckych aktivít a školení v našom cirkevnom zbore.

Kto môže prispievať?

Každý, komu záleží na tom, aby naša mládež vyrastala správne duchovne orientovaná. Príspevky očakávame od právnických aj fyzických osôb.

- Prispieť môžu členovia zboru i jeho sympatizanti, ktorí si všímajú prácu cirkevného zboru v oblasti mládežníckych aktivít a chcú ju podporovať;

- prispieť môžu naši rodáci, ktorí odišli za prácou mimo mesta alebo mimo krajiny, lebo doma pre nich práca nebola. Ich miesta medzi nami sú prázdne, ich prácu musia nahradiť iní; tu je spôsob, ako podporiť pracovníka, ktorý aspoň čiastočne zastane miesto tých, čo museli odísť;

- prispieť môžu firmy, organizácie, ktoré vytvárajú veľké hospodárske hodnoty, ale chceli by prispieť aj ku rastu hodnôt duchovných;

- prispieť môže každý.

Akou formou? Príspevky je možné poskytnúť jednorazovo alebo pre fond výhodnejšou formou - pravidelne mesačne s avizovaním, na akú dobu a akú čiastku sa prispievateľ rozhodol darovať. Prispievať môžete na účet vo VÚB Bardejov č. 165 999 1353 VS 1510. Variabilný symbol je rok narodenia Leonarda Stöckla, ktorého 500. výročie narodenia si pripomenieme o dva roky.

Potešiteľnou správou je, že pre prvý rok tohto projektu svoju prácu medzi nami začal mnohým dobre známy brat Marek Hrivňák z Lukavice. Po dvoch rokoch štúdia teológie bude do konca leta 2009 prakticky uplatňovať získané vedomosti v práci v zbore. V prvej etape ide o to, aby sme zhromaždili prostriedky na jeden rok pre tohto konkrétneho pracovníka. Ak fond bude fungovať a prácu koordinátora vyhodnotíme v zbore ako prospešnú, verím, že s Božou pomocou dokážeme v projekte pokračovať. Záleží to aj na prispievateľoch, teda na vás, ktorí sa k tejto spolupráci, podpore prihlásite. Vopred ďakujeme. –JV-

Vybavovanie úradných záležitostí na farskom úrade

Nakoľko sa už naplno rozbieha stredtýždňový život v cirkevnom zbore, a to nielen cez deň, ale aj vo večerných hodinách, prosíme vás o vybavovanie milodarov a úradných záležitostí (potvrdenia, záležitosti evanjelického cintorína, vyhľadávanie v matrike a pod.) v čase, kedy je v úrade prítomná úradníčka farského úradu, t.j. v pracovných dňoch od 8:00 do 16:30. Ak je nevyhnutné vybaviť niektoré záležitosti mimo úradných hodín, dohodnite si termín vopred telefonicky.

Vo večerných hodinách sa totiž venujeme stretnutiam rodinného spoločenstva, dievčenskej a chlapčenskej skupinke, Biblickej ženskej skupine, biblickým hodinám, dorastu alebo mládeži a môže nastať prípad, že by ste nezastihli na úrade nikoho, kto by vás mohol obslúžiť. Mrzelo by nás, keby ste kvôli vybavovaniu bežných záležitostí museli prichádzať na faru viackrát. Využitím úradných hodín alebo dohodnutím termínu sa takýmto nepríjemnostiam môžeme vyhnúť k vzájomnej spokojnosti.

Nová pohrebná agenda

V roku 2008 bola vydaná cirkvou nová pohrebná agenda, nahradila staršiu, tzv. Petríkovu agendu z roku 1972. Agenda je kniha obsahujúca poriadok služieb Božích v prípade pohrebnej agendy, poriadok pohrebu na každú príležitosť (v dome smútku, v kostole, nad hrobom, na dvore a pod.)

V roku 2008 bola v cirkvi po tridsiatich piatich rokoch daná do užívania nová pohrebná agenda. Jej autori sa snažili zosúladiť jej poriadky s novou chrámovou agendou. V poriadku pohrebu nedošlo k veľkým zmenám. Jedinou významnejšou novosťou, ktorá sa už objavovala na pohreboch v niektorých cirkevných zboroch, je zavedie vyznávania viery, teda Kréda nad hrobom, alebo v prípade pohrebu v krematóriu po kázni.

Je to zmysluplná zmena, ktorá vedie nás, veriacich, k tomu, aby sme aj nad otvorenými hrobmi svojich zosnulých blízkych nezabudli, že veríme v Pána Boha, ktorý nám vo viere ponúka večný život. S touto zmenou začneme na pohreboch v novom roku. -JV-

Inzerát

Evanjelik z Bardejova, 40/178, nefajčiar, abstinent, miernej, tichej povahy so záujmom o prírodu a knihy hľadá ženu na vážne zoznámenie. Zn.: Spriaznená duša

Voľby zborového dozorcu

V apríli 2008 uplynulo šesťročné volebné obdobie doterajšieho zborového dozorcu br. Viliama Antonyho. Za jeho prácu vo funkcii dozorcu, a predtým zástupcu zborového dozorcu či presbytera mu chcem v mene cirkevného poďakovať. Naďalej zostáva členom presbyterstva, predpokladáme, že i naďalej budú oblasti práce, pri ktorých bude môcť využiť svoje obdarovania, zvlášť kvôli jeho úprimnému vzťahu k histórii nášho cirkevného zboru a úprimnému záujmu o Bardejov a život evanjelikov v našom meste.

V zmysle cirkevnoprávnych predpisov dozorcu zboru volí zborový konvent. Kandidátov na dozorcu môže navrhovať presbyterstvo alebo členovia zboru. Podľa Cirkevnej ústavy „Za zborového dozorcu a zástupcu zborového dozorcu možno zvoliť člena cirkvi, ktorý požíva vážnosť a úctu v cirkevnom zbore. Plní v zbore nasledovné úlohy:

a) dbá o duchovný rast v cirkevnom zbore

b) zabezpečuje ochranu a zveľaďovanie majetku cirkevného zboru

c) dozerá na hospodársku činnosť v cirkevnom zbore

d) dbá o dodržiavanie cirkevných a iných právnych predpisov“

Voľby dozorcu v cirkevnom zbore organizuje predsedníctvo seniorátu. Na základe podnetu seniorátneho predsedníctva sa presbyterstvo 7. mája rozhodlo vypísať voľby dozorcu až po ukončení prác na novom znení štatútu zboru. Na zasadnutí presbyterstva 15. októbra 2008 pod vedením seniorátneho predsedníctva prehodnotilo toto rozhodnutie. Práce na novom štatúte sú o niečo náročnejšie, ako pôvodne očakávalo. Práce dozorcu dočasne vykonávajú dvaja zástupcovia dozorcu, no presbyterstvo uznalo za lepšie vypísať voľby nezávisle na ukončení nového štatútu. Preto vám z rozhodnutia zborového presbyterstva predstavujeme troch kandidátov, ktorí boli navrhnutí v presbyterstve a kandidáciu prijali. Navrhovaných bolo viac bratov a sestier, no každý z navrhovaných musí vyjadriť aj písomný súhlas s kandidovaním a ten sme dostali od kandidátov predstavených v tomto čísle časopisu.

Voľby by sa mali konať začiatkom januára. Termín volieb bude náležite oznámený na službách Božích. Stručné štruktúrované životopisy a krátky pohľad na ťažisko práce vám môžu pomôcť lepšie sa na konvent pripraviť a vyberať podľa najlepšieho vedomia a svedomia.

Už teraz však prosím za hojné modlitby, ktorých predmetom by mohli byť:

- Vďaka za prácu všetkých doterajších funkcionárov zboru. Ide o prácu, ktorá žiada čas, nasadenie, prináša často nepochopenie alebo nepríjemné skúsenosti. Ďakujme Pánu Bohu za ľudí, ktorí dosiaľ pracovali pre náš cirkevný zbor.
- Prosba o to, aby Pán Boh pomohol vybrať človeka podľa svojej vôle, verného Jeho slovu v slovom i životom
- Prosba o to, aby ostatní spoluveriaci vedeli byť spolupracovníkmi funkcionárov a pomáhali spoločne činnosti zboru podľa Božej vôle aj v službe pre okolitú spoločnosť

Ján Velebír

Životopisy kandidátov na funkciu dozorcu cirkevného zboru

(v abecednom poradí – podľa cirkevnoprávnych predpisov)

Meno a priezvisko: **Milan Pangrác – Piter**
Bydlisko: **Rokytv 133**
Narodený: **19. 12. 1960 v Bardejove**
Občianstvo: **SR**
Rodinný stav: **ženatý**

Vzdelanie:
Stredná priemyselná škola stavebná v Bardejove

Zamestnanie:
Úsekový technik SVP š.p. Správa PB Trebišov

Funkcie dosiaľ vykonávané v cirkvi:
Kurátor v Rokytove
Zástupca dozorcu

Cudzie jazyky:
ruština

Záujmy :
rodina, história, geografia, vážna hudba, turistika

V čom vidím ťažisko svojej práce, ak budem zvolený:

V prípade zvolenia za dozorcu cirkevného zboru v Bardejove by som sa chcel zamerať na rozvoj zboru a to po duchovnej tak i po materiálnej stránke. Zlepšiť vzťahy a komunikáciu medzi matkocirkvou, dcérocirkvami a fíliami. Zlepšiť transparentnosť v hospodárení zboru a sprehľadniť ho, aby členovia zboru mali prehľad o hospodárskom živote v zbore.

•••

Meno a priezvisko: **Jela Petričová**
Bydlisko: **Mokroluh č. 161**
Narodená: **19. 3. 1951 v Piešťanoch**
Občianstvo: **SR**
Rodinný stav: **vydatá**

Vzdelanie:
Úplné stredoškolské s maturitou na SVŠ a SEŠ
1 ročník katechetického vzdelania na EBF UK v Bratislave

Zamestnanie:
Pracovníčka pre vnútornú misiu na Biskupskom úrade Východného dištriktu ECAV na Slovensku v Prešove

Funkcie dosiaľ vykonávané v cirkvi
Členka Modlitebného spoločenstva ECAV
Členka Evanjelizačného strediska pre masmédia pri ECAV
Členka Spoločenstva evanjelických žien ECAV
Členka Vnútornomisijného výboru ECAV
Členka celozborového presbyterstva a predseda VMV v CZ Bardejov
Členka a zapisovateľka dcérocirkevného presbyterstva v Mokroluhu

Cudzie jazyky:
Pasívne rusky
Iné schopnosti a znalosti:
Kantorská služba v dcérocirkvi Mokroluh
Duchovná služba pri pohrebných večeroch
Organizovanie rôznych cirkevných podujatí (dištriktuálne dni, semináre, konferencie, biblické tábory)
Vedenie biblických skupín (SEŽ, ROS, MOS)
Záujmy:
Rôzne – podľa potreby v rodine, v zbore
V čom vidím ťažisko svojej práce, ak budem zvolená:

V prípade zvolenia do funkcie zborového dozorcu chcem túto prácu vykonávať v bázni pred Pánom Bohom a pred ľuďmi, s Jeho pomocou, v najlepšom vedomí a svedomí podľa slov ap. Pavla z 2. Kor 8, 21: „Staráme sa, aby všetko bolo dobre nielen pred Pánom, ale aj pred ľuďmi“, ako to požaduje

Cirkevná ústava Čl. 46 b. 3:

a) Dbať o duchovný rast **v celom** cirkevnom zbore
b) Zabezpečovať ochranu a zveľaďovanie majetku **celého** cirkevného zboru
c) Dozerať na hospodársku činnosť **v celom** cirkevnom zbore
d) dbať o dodržiavanie cirkevných a iných právnych predpisov
e) a Cirkevné nariadenie č. 7/98, § 2

b. 2: Starať sa predovšetkým o organizačnú, právnu a hospodársku stránku života celého zboru
b. 3: Dozerať na:
a) dodržiavanie štatútu cirkevného zboru
b) činnosť účelových zariadení
c) dodržiavanie pracovnej náplne zamestnancov cirkevného zboru
d) mravnonáboženský profil predstaviteľov zboru
e) priebežné plnenie rozpočtu a schváleného plánu aktivít cirkevného zboru
f) spravovanie nehnuteľného a hnuteľného majetku cirkevnej organizačnej jednotky
b. 5: Spolupracovať pri organizovaní duchovného života

•••

Meno a priezvisko: **Ing. Martin Šima**
Bydlisko: **Českej Lípy 37, Bardejov**
Narodený: **10. 2. 1968 v Bardejove**
Občianstvo: **SR**
Rodinný stav: **ženatý**
Vzdelanie:
Vysokoškolské, STU CHTF
Zamestnanie:
Živnostník
Funkcie dosiaľ vykonávané v cirkvi:
Presbyter

Cudzie jazyky:
Rusky - aktívne
Anglicky - pasívne
Iné schopnosti a znalosti:
Získal som vodičské oprávnenie skupiny B, som členom Spevokolu Zachariáša Zarewutia, spolupodieľal som sa na vydaní prvého CD spevokolu
Záujmy :
som členom včelárskeho a rybárskeho spolku
V čom vidím ťažisko svojej práce, ak budem zvolený:

Bardejovský cirkevný zbor je piatym najväčším zborom ECAV na Slovensku z toho vyplýva, že to je zbor živý, rozvojový, v ktorom pulzuje život a na ktorom vidno pôsobenie Ducha Svätého. V takomto veľkom zbore je aj veľa práce od manažérskej cez rôzne technické činnosti až po obyčajné upratovanie v chráme a práve v týchto činnostiach vidím ťažisko svojho pôsobenia v prípade, že budem zvolený. Rád by som odovzdal, v službe pre cirkev, svoje skúsenosti a poznatky s manažovaním a riadením, keďže tomu sa venujem každý deň v svojej práci, ako majiteľ upratovacej firmy. Vyštudoval som Slovenskú technickú univerzitu a nie sú mi cudzie ani rôzne technické činnosti, nevravím, že viem všetko, to v žiadnom prípade, ale mnoho ľudí v zbore vie mnoho vecí urobiť, poradiť, ukázať ... a práve tu vidím svoju úlohu skĺbiť tých ľudí do jedného celku, aby sme všetci ťahali za jeden koniec lana a navzájom sa podporovali. Samozrejme, že my ľudia môžme chcieť veľa, ale keď pri tom nie je Hospodin so svojou pomocou nič sa nepodarí, preto prosme nášho Pána, aby požehnával aj tento cirkevný zbor a ak je to jeho vôľa doprial zdaru naším úmyslom a plánom.

Žilina

Do Žiliny sme sa presťahovali 25.8.2008 na druhý deň po rozlúčkových službách Božích v Bardejove, ešte plní emócií a spomienok. 25. august je pre Žilinu výnimočný dátum. V ten deň zomrel v roku 1979 bývalý biskup a žilinský farár Fedor F. Ruppeldt. Bola to vzácna symbolika. Najmä pre nás. Žilina je zbor so slávnou históriou. Okrem iného, v roku 2010 uplynie 400 rokov od uskutočnenia Žilinskej synody, ktorá územne zriadila našu cirkev. V Žiline sa uskutočnia celoslovenské spomienkové slávnosti. Podľa sčítania ľudu v roku 2001 sa ku evanjelictvu prihlásilo 3517 ľudí. Realita je však iná. V kartotéke máme zaevidovaných 2387 ľudí. Účasť na hlavných službách Božích v Žiline je okolo 180-250 ľudí. Postupne narastá počet účastníkov, z čoho sa veľmi tešíme.

Po presťahovaní do zboru sme si rýchlo museli zvyknúť na nové miesto, nových ľudí, nové vzťahy. Kostol a fara sú súčasťou jedného dvora blízko centra mesta, čo je veľkou výhodou. Všetko je spolu, a tak môže byť zborový život úzko prepojený s farou.

Sme veľmi radi, že medzi bratmi a sestrami nachádzame nových priateľov. Stále sme tu ešte len tri mesiace. Na začiatku nášho pôsobenia sme sa rozhodli navštevovať všetkých presbyterov, funkcionárov, služobníkov v zbore. Je to vzácna príležitosť spoznať ľudí v zbore. Postupne poznávame mesto s jeho dynamickou cestnou premávkou. Spoznávame cirkevný zbor. Je to tu všetko oveľa viac rušnejšie, živšie oproti pokojnému Bardejovu.

Aký je život zboru? V nedeľu mávame služby Božie v Žiline o 9.00 hod., v Rajci o 9.30, čo je naša dcérocirkev. Máme detské besiedky pre maličké aj pre väčšie deti. Deti sú na začiatku služieb Božích, počas prvej piesne dostanú požehnanie a potom odchádzajú na besiedku. Boli by sme veľmi radi, keby v kostole pribudlo aj viac mladých ľudí. Prvú nedeľu v mesiaci je večera Pánova v rámci služieb Božích. Raz v mesiaci mávame služby Božie v Čadci v nemocnici o 11.30 a v Bytčici o 15.00. Večiereň v Žiline mávame v nedeľu o 18.00 hod. Po večierni mávame spoločné modlitby za zbor. Tieto modlitebné stretnutia vedie brat dozorca. V pondelok sa stretáva starší spevokol. V stredu mávame ráno o 6.00 modlitby mužov na fare. Potom večer je o 17.00 hod. biblická hodina. Preberali sme Nehemiáša. Po biblickej hodine je modlitebná skupinka žien. Vo štvrtok mávame stretnutia stredných generácií. Je to niečo podobné rodinnému spoločenstvu. Konfirmáciu vyučujeme v piatok od 15.00 do 17.00 hod., potom je dorast a staršia mládež. V sobotu sa stretáva spevokol mladších a mládež. V Žiline máme dokopy 7 hodín náboženstva, čo je na tak veľký zbor veľmi málo!!!

V zbore sme ordinovaní farári my dvaja. Tiež je tu ordinovaný diakon Martin Ondráček, ktorý nám pomáha so službami Božími a inými vecami. Okrem neho je tu veľa ochotných ľudí, ktorým záleží na našom cirkevnom zbore a prikladajú ruky k budovaniu Božieho kráľovstva.

Zbor má aj vlastnú webovú stránku www.ecavza.sk, kde sme začali aj uverejňovať kázne, ktoré zaznievajú na hlavných službách Božích v Žiline.

Zbor je výnimočný aj tým, že naše zborové priestory používajú aj kresťania z Kórei na ich zhromaždenia. Každú nedeľu od 11.30 do cca.16.00 hod. počas týždňa mávajú kórejskí kresťania modlitby o 5.00 hod. Je to úžasná inšpirácia a výzva aj pre nás.

Zbor je výnimočný tým, že sme blízko hraníc so Sliezskom. Čoraz viac sme v úzkom kontakte s evanjelickou cirkvou na Sliezsku. Boli sme tam na rodinnej konferencií v Radhošti. Tiež na mládežníckom stretnutí. Rozvíjajú sa kontakty, na ktoré sa už veľmi tešíme.

Zbor je výnimočný tým, že v minulosti sa okolie a prostredie okolo chrámu nazývalo aj „druhý Jeruzalem“, pretože sa podobalo biblickej krajine v Izraeli. Naším snom je, aby dnešný zbor bol „druhým duchovným Jeruzalemom.“ Miestom duchovného osvieženia, miestom stretnutia s Bohom. Miestom, kde budú ľudia radi chodiť, miestom, kde nájdu svoj domov, lásku, prijatie, uzdravenie.

Toto je naša túžba a predstava a my by sme boli radi, keby sa naplnila. Prosíme, modlite sa za nás, aby sme boli hodní povolania, ktorého sa nám dostalo od Boha.

Ďakujeme bardejovskému zboru za všetko, čo sme sa naučili, čo sme od Vás prijali. Boli to pre nás nezabudnuteľné 4 roky. Zostávate v našich srdciach a modlitbách.

Vaši v Pánu Olinka a Marián Kaňuchovci, Žilina 27.11.2008

Autor fotografií: MY Žilinské noviny - Ladislav Kanecký

Predstavujeme vám: Júlia Štofanová

1. Julka, si v našom zbore len krátko, mnohí ľudia ťa poznajú len z videnia, skús sa im teda v krátkosti predstaviť.

Volám sa Júlia Štofanová, pochádzam z cirkevného zboru Hanušovce nad Topľou. Štúdium teológie som absolvovala na Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Rok zo štúdia som strávila aj na Teologickej Fakulte v Bielefelde – Betheli v Nemecku. Po skončení štúdia som nešla hneď do služby, rok som pracovala na Generálnom biskupskom úrade v Bratislave ako zahraničná referentka na nemeckom referáte. Som vydatá, manžel sa volá Vladimír a momentálne pracuje tu v Bardejove.

2. Ako by si opísala svoje prvé dojmy z nášho zboru? Bolo niečo, čo ťa po príchode do Bardejova prekvapilo (v dobrom alebo v zlom)?

Moje dojmy z Bardejova sú pozitívne. Je to veľmi pekné mesto s historicko-kultúrnym pozadím. Po Bratislave ozaj príjemná zmena. Čo sa týka mojich prvých dojmov z CZ Bardejov, v skratke poviem, že je veľkým požehnaním pre duchovného pastiera, zborového farára či kaplána pracovať v takomto prostredí. Práca v zbore je rozvinutá na všetkých úrovniach počnúc od tých najmenších, konfirmandov, dorast, mládež, po rodinné spoločenstvá, realizovať sa môžu mamky s deťmi aj starší členovia zboru. Vnímam, že práce je dosť, opäť však dodám, vďaka patrí Bohu za ľudí, ktorí sú na týchto rôznych úrovniach práce v zbore aktívni. Keď hovorím o aktivite, práve tá ma veľmi príjemne prekvapila, znamená to, že mnohí pochopili podstatu kresťanstva a služby, prevzali na seba časť zodpovednosti za prácu v zbore a chcú v nej ďalej napredovať.

Nie je to teda iba o ordinovaných pracovníkoch v cirkvi, ale o nás všetkých, ktorí v zbore žijeme a z neho čerpáme. Sme totiž jedno telo, ktorého Hlavou je Kristus, a každá jeho časť je nezastupiteľná a veľmi potrebná, a ak niečo chýba, pociťuje to celé telo.

3. Ako si aj s manželom zvykáte na nové prostredie, ľudí? Už ste sa u nás zabývali?

Pre nás s manželom to možno ani nie je o zvyku. Žili sme už na viacerých miestach, takže nové prostredie nie je pre nás až taký veľký problém. Okrem toho sme obklopení mnohými milými ľuďmi, ktorí nám v zabývaní pomohli tak, že sme zmenu prostredia nijak výrazne nepocítili.

4. Kedy a prečo si začala po prvýkrát uvažovať o štúdiu na teológii?

O štúdiu teológie som začala vedome rozmýšľať ako 15 – 16-ročná. Táto myšlienka nabrala jasnejšie kontúry po Dobrovoľníckom sociálnom roku v Nemecku, kde som ako mladý človek mala možnosť konfrontácie s utrpením, chorobou a pominuteľnosťou všetkého. Práve v tej pominuteľnosti všetkého hľadá človek nejakú konštantu, niečo, čo nepominie, trvá stále, a tým je Boh a jeho Slovo. To bola a je pre mňa jediná istota.

5. Čo pre teba znamená Boh?

Boh je pre mňa v prvom rade autorita, pod ktorú patrím. Nie som tu sama o sebe alebo pre seba, ale súčasťou nejakého vyššieho zámeru – Božieho plánu. Hovorí sa, že o dvoch veciach nemôže človek rozhodnúť. O dátume svojho narodenia a potom úmrtia. A to ma napĺňa pokorou pred Ním. Keď ma On postavil do života, nebolo to náhodou. Mojou úlohou je naplniť Jeho zámer, aby sa On oslávil.

6. Je ťažké začínať ako kaplánka v zbore?

Je to určite aj o tom, kde človek začína, ale som vďačná Pánu Bohu, že aj v tom sa prejavila Jeho veľká milosť. Jednak v tom, že mám možnosť naučiť sa mnoho nových praktických vecí, ktoré sa štúdiom teológie nedajú získať, ale aj v tom, že mám okolo seba „dobrých učiteľov".

7. Skús sa trochu zahľadieť do budúcnosti. Máš nejaké predstavy, sny vo svojej práci, rodine?

Je jednoduché odpovedať (v piatej otázke), že chcem naplniť Jeho zámer a osláviť Boha. To by mala byť túžba každého kresťana. Oveľa zložitejšie je žiť našu vieru. Život viery je o intenzívnom kontakte s Bohom a o tom, ktorým smerom ma On povedie. Ja inklinujem už aj kvôli skúsenosti k praktickej službe v zbore, diakonii, rodinné spoločenstvá mi poskytujú podporu a stabilitu pri riešení podobných „rodinných" záležitostí, dorast a mládež ma napĺňajú tou prvotnou radosťou a nadšením.

Rodina je pre mňa veľmi dôležitá aj pri službe, dáva mi zázemie, možnosť vzájomného zdieľania. Aj tú však treba budovať, sama od seba fungovať nebude. Máme však tú výhodu, že môžeme budovať s „nepominuteľným materiálom" lásky, odpustenia, úcty od Boha.

8. Čo by si chcela touto cestou odkázať ľuďom v našom zbore?

Aby objavovali Boží plán, ktorý On má s každým z nás v Božom slove, modlitbe a spoločenstve s ostatnými kresťanmi.

So zborovou kaplánkou Júliou Štofanovou sa rozprávala Bibiana Pavlišáková.

Odchod v pravý čas

Letný rodinný tábor - Kysak 2008

Budem ako strom sadený pri vode. Slová známej detskej pesničky nás sprevádzali počas 6. rodinného tábora v Kysaku, kde sme prežili pekné, ale aj vzrušujúce chvíle. Heslom tábora bolo „Rastiem, rastieš, rastieme“, a to nielen telesne, ale aj duchovne. Pre deti aj dospelých boli pripravené dopoludnia hlavné témy. Dospelým prednášal brat farár z neďalekých Obišoviec Jaroslav Petro. Deťom sa zase venovali mládežníci, ktorí boli na to určení. Po prednáškach sme sa stretávali v skupinkách. Tam sme mali priestor rozoberať otázky z rannej témy v menšom počte. Spoločenstvo nám poskytuje možnosť povzbudzovať sa vo viere. Postupom času sa menšie deti dožadovali pozornosti rodičov. Spoločný obed začínal piesňou a modlitbou. Popoludnie trávili rodiny spolu každý podľa toho, kto čo má rád. Na každý deň boli ponúkané rôzne možnosti: výlety do okolia, návšteva ZOO, múzeá, botanická záhrada, poznávanie Košíc. Niektorí voľný čas strávili so svojimi deťmi pri spoločenských a športových hrách. Iní zase trávili svoj voľný čas s priateľmi pri rozhovoroch a dobrej káve. S veľkým záujmom účastníkov tábora sa stretlo sadenie stromčekov. Veľkú radosť mali aj deti z detského domova, ktoré tam boli na sústredení. Zúčastnili sa aj našich večerných programov. Bol to zážitok pre malých i veľkých.

Spoločné večerné stretnutia boli rôzne, raz veselé, inokedy vážne. Pri večerných programoch nám poslúžili hostia, a to Marián Lipovský s manželkou a Dáša Badiarová so svojimi priateľmi z Košíc. Najobľúbenejším z večerných programov bola súťaž „Poznaj svojho protihráča z fotografie jeho mladosti.“

Deti sa tešili na 6. pokračovanie známeho večerníčka „ A je to“. Ani toho roku sa Pat a Mat nedali zahanbiť. Veľkým prekvapením bol večerníček Maťko a Kubko v podaní celej rodinky Hrivňákovej a Zelená chustočka v podaní našich mládežníkov.

Ženy, dievčatá, ale aj chlapi si vyskúšali robiť košíčky z prútia a ozdobovanie črepníkov servítkovou technikou.

Výsledkom niekoľkodňových lejakov bol prerušený aj náš rodinný tábor – nie z našej viny. Dažde zanechali po sebe následky v podobe naplnených riek a priehrad. Vodné dielo Ružín, ktoré má slúžiť na reguláciu práve takýchto prívalových vôd, akoby zapochybovalo o sile vodných tokov z riek, riečok, alebo splavov z kopcov Kysackej doliny pred samotnou nádržou Ružín... Voda stále stúpala. Po zdravom uvážení a odporúčaní vedúceho strediska sme v pokoji všetko zbalili a v pravý čas sme odišli. Po našom odchode voda ešte stúpla natoľko, že prístupová cesta bola zaliata. Pán Boh k nám bol milostivý a dal nám poznať čas príhodný na odchod.

Po príchode domov sme sa viacerí zhodli, že by sme mali tábor nejak ukončiť. Rozposlali sme pozvánky a stretli sme sa na Mníchovskom potoku, kde sme prežili pekný deň plný hier, rozhovorov a svedectiev. M a M V

Ošiaľ zvaný KECY

V čase, keď niektorí študenti ešte len začínali premýšľať nad tým, ako stráviť načaté prázdniny, v malej chate na Plejsoch pri Krompachoch sa už naplno rozbiehal camp, na ktorý asi nikdy nezabudnem. A myslím, že nie som sama. KECY camp 2008 jednoducho bol nezabudnuteľný.

Všetko sa začalo ešte pár dní pred oficiálnym začiatkom campu, keď sa na mieste diania stretol tím vedúcich z Bardejova spolu s tímom štrnástich Američanov. Prečo práve Američania? Myslím, že všetko sa objasní, keď vysvetlím, čo skratka KECY vlastne znamená. KECY, to je Conversational English Camp for Youth, teda anglický konverzačný tábor pre mladých.

Už tieto prvé dni boli predzvesťou čohosi veľkého. Stretli sa dva rôzne svety, dve odlišné kultúry, a napriek tomu obe rovnako podriadené jednému Bohu. Počas tých prvých dní sa naše tímy navzájom spoznávali, budovali vzťahy, aby sme jako jeden celok mohli plniť dva hlavné ciele, ktoré KECY camp sledoval: na jednej strane to bolo zdokonaľovanie angličtiny u študentov stredných škôl, no na druhej strane bolo našou túžbou ukazovať svojimi životmi na Toho, ktorý je pôvodcom všetkého.

A potom prišiel utorok, 1. júl 2008, teda oficiálny začiatok campu. Na miesto chatovej osady Plejsy-Krompachy dorazili prihlásení účastníci. Program tábora bol sľubný. Okrem kvalitných hodín angličtiny, množstva hier, súťaží, túry a nabitých večerných programov, nechýbal samozrejme čas s naším Bohom. Tento čas vrcholil večernými zamysleniami. Témy ako: Byť človekom, Úspechy a pády, Som v poriadku/ Nie som v poriadku, Láska a nakoniec evanjelizačný večer oslovili mnohých. Nie len kvôli dobrému spracovaniu tém, ale hlavne preto, že Duch Boží vial medzi nami.

Každý deň sme začínali samozrejme raňajkami. Nedá mi neopísať vám tie úžasné švédske stoly, kde ste si mohli

Olympijské hry pod Tatrami

(Letný dorastový biblický tábor 2008)

Každoročné letné tábory sú pre mladých ľudí veľkým požehnaním a majú „zázračnú“ Božiu atmosféru. Z tohto pohľadu sme sa na leto 2008 obzvlášť tešili a išli do neho s veľkými očakávaniami, keďže nám Boh dal možnosť pripravovať až 2 tábory – slovensko-americké Kecy plus a náš každoročný dorastovo-mládežnícky zborový tábor.

Zároveň sme však cítili a vnímali nemalé obavy, ako to všetko zvládneme a aké to všetko bude.

Teraz asi trošičku predbehnem, ale celé leto a obidva tábory, to bola obrovská Božia škola o tom, ako sa z Jeho milosti a s Jeho pomocou dajú zvládnuť aj zdanlivo nemožné a náročné veci.

Na dorastovo-mládežnícky tábor sme vybrali osvedčené miesto z minulého roku Veľký Slavkov. Šli sme síce do známeho prostredia, ale tešili sa, čo nové má Boh pre viac ako 100 „táborníkov“ prichystané. Nechýbal medzi nimi ani náš bývalý kaplán Peťo Mihoč so skupinou mladých ľudí z Dovalova.

„Hmmm, olympijské hry – veď tie začínajú predsa až neskôr v ďalekom Pekingu. Alebo žeby nie – vyzerá to tak, že olympiáda začína už vo Veľkom Slavkove. Aj olympijský oheň zapálený v Bardejove sa úspešne preniesol do Slavkova. Môžme sa teda tešiť na týždeň plný športu?“

Bol aj nejaký šport, ale zažili sme omnoho viac. Zamysleli ste sa niekedy nad tým, že život kresťana sa až nápadne podobá na život športovca? Motivácia, rozhodnutie začať, tréning, pokušenie (doping), zladenie s bežným životom, preteky, odmena – to sú veci s ktorými sa v živote stretávajú športovci aj kresťania. Na skúmanie Božích právd súvisiacich so životom kresťanov sme využívali paralely a porovnávania so životom športovcov.

„Jéééj, a akí zaujímaví a vzácní ľudia nám o tom rozpravajú – jeden dokonca až z Ameriky... A je super, že o tom všetkom môžeme potom hovoriť aj v menších skupinkách“

Po výbornej skúsenosti z minulého roku sme ako rečníkov pozvali rôznych zaujímavých hostí a Boh si ich používal na zvestovanie Jeho právd.

„Byť týždeň v Tatrách a neísť na turistiku, to je čosi nepredstaviteľné. Ale prečo musíme tak skoro vstávať ?“

Súčasťou tábora boli 2 túry, ktoré priniesli nezabudnuteľné zážitky z krásnej prírody, zo zdolávania kopcov i seba samého, dobré rozhovory, budovanie a utužovanie vzťahov medzi nami. Boli sme vďační Bohu za nádherné počasie a Jeho starostlivosť o nás.

„Tak počúvam tu dobré a zaujímavé veci – vyzerá to celkom užitočne, no keby som tak mohol počuť, aké to je v živote fakt ozajstného profesionálneho športovca... “

Boh dáva do životov a na tábory sny a aj ich plní. Splnením jedného takého sna bola návšteva najlepšieho slovenského hokejového brankára v súčasnosti a brankára tímu NHL Colorada Avalanche Petra Budaja. Peťo Budaj je človek, ktorý odovzdal svoj život Ježišovi a mohli sme od neho počuť, ako on prežíva svoju vieru a aj rôzne hokejové zaujímavosti a pikošky z jeho života. Bolo obrovským povzbudením počuť z úst slávneho človeka svedectvo o viere v Boha a vidieť na ňom to, že je úplny pohoďák, ktorý sa nehrá na hviezdu, a tak ako aj my ostatní, túži ísť v živote za Bohom.

„Prečo už musí byť koniec – ja chcem, aby tábor ešte pokračoval...“

V nedeľu sú toto slová viacerých účastníkov tábora. Tábor síce končí, ale veríme, že v mnohých niečo práve začalo alebo sa zmenilo. Tešíme sa na ovocie, ktoré v našich životov prinesie tento Bohom pripravený a požehnaný týždeň.

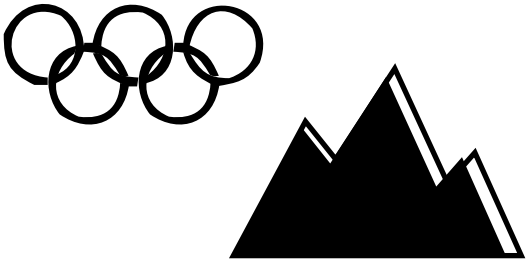

---

vybrať, na čo ste práve mali chuť. Od cereálií s mliekom cez pomazánky, párky, opekané chleby, jogurty, zekeninu, ... Najlepšie dať si všetko naraz:)

Zaujímavým bodom dňa boli, samozrejme, hodiny angličtiny. Musím povedať, že asi každý študent bol príjemne prekvapený z toho, ako zábavne sa dajú také hodiny viesť. V jednotlivých skupinkách boli vedúcimi dvaja Američania spolu s niekým z nášho tímu, ktorý v prípade potreby študentom prekladal. Pomocou rôznych hier a aktivít sme pracovali na našej angličtine. Američania boli veľmi ústretoví a pýtali sa študentov, s čím majú v angličtine problémy a snažili sa im ich vysvetliť. Takto boli tieto hodiny veľmi interaktívne. No aj tak asi najlepším učiteľom pre každého z nás boli chvíle mimo vyučovania, keď sme boli nútení sami komunikovať a teóriu naučenú v školách sme museli použiť v praxi.

Samozrejme, čas sme trávili aj zábavou. Tak napríklad za zmienku stojí večer, keď nás Američania učili, ako pripraviť ich „národnú“ špecialitu: cukríky marshmallow opečené na ohni a vložené medzi dve tabuľky čokolády a sušienky. Niektorým výtvor chutil, našli sa však aj takí, čo mali iný názor na to, čo je chutná maškrta. Spomeniem tiež súťaž, kde proti sebe bojovali Američania a Slováci v snahe ukoristiť protivníkovi vlajku, pričom na boj proti nepriateľom a na obranu vlastnej vlajky sme používali vodné balóny. Boli sme pekne mokrí, ale stálo to za to (Slováci vyhrali :)).

Vrcholom večerných programov bola Talent Show Night – teda večer, kde kreatívni jednotlivci alebo skupiny predviedli svoje nadanie. Naozaj sa bolo na čo pozerať, dnešní mladí ľudia sú totiž veľmi kreatívni.

KECY camp nám toho veľa dal. Úžasných nových priateľov, povzbudenie sa navzájom v ceste za Kristom, pre mnohých zlepšenie jazykových zručností a v neposlednom rade krásne spomienky. Vďaka Bohu za to.

Bibiana Pavlišáková

Predstavujeme vám: Marek Hrivňák

Stalo sa to v jednu letú nedeľu, keď sme sa deťmi vybrali do kostola na večiereň. Keďže sme mali so sebou aj kočiar, usadili sme sa v lavici v zadnej časti kostola. Začínala večiereň a do oltára vošlo „chlápätko“ v luteráku a chvíľu mi trvalo, kým som sa z tej diaľky zorientoval, kto to vlastne je. Ale keď sa predstavil, že je Marek Hrivňák z Lukavice, že študuje teológiu a že ho brat farár poprosil, aby viedol večiereň, „už som bol doma“, len trochu prekvapený. Tohoto sympatického mladíka predsa z kostola aj z iných aktivít poznám, ale vôbec som nevedel, že už má dva roky štúdia teológie za sebou.

Tá spomínaná večiereň bola príjemná a bola pre nás požehnaným naplnením onej letnej nedele. Ale pôsobenie brata Mareka Hrivňáka tou nedeľou vôbec nekončilo, ba práve naopak, začalo. Manželia Kaňuchovi odchádzali na svoje nové pôsobisko do Žiliny a iste to bolo Božie riadenie, alebo lepšie povedané Boží hlas, ktorý oslovil brata Mareka Hrivňáka a povolal na vinicu Pánovu k službe.

Aby to však neboli iba moje dohady, oslovil som brata Mareka, aby nám on sám vypovedal, ako dostal to pozvanie do služby, čo všetko obetoval, aby mohol slúžiť Bohu uprostred svojho štúdia...

Aj keď Vás mnohí z nášho zboru poznajú, pokúste sa nám trochu predstaviť.

Ako už zaznelo, bývam v Lukavici. Mám jedného mladšieho brata. Študoval som v Bardejove na gymnáziu a potom zatiaľ dva roky na Evanjelickej Bohosloveckej fakulte v Bratislave. Spolu s ostatnými priateľmi z nášho cirkevného zboru vrátane fílii som sa tešil na mnohé stretnutia mládeže, dorastu, besiedky, kde sme prežili a prežívame mnoho požehnania. Tie stretnutia boli mojimi voľnočasovými „aktivitami“, kde som zažíval skutočnú radosť z dobre stráveného času.

Kto Vás v živote najviac ovplyvnil? Kto priviedol k službe Pánu Bohu?

Bolo veľa ľudí, cez ktorých ma Pán Boh formoval a ovplyvňoval môj život. Je to v prvom rade spoločenstvo kresťanov, v ktorom každý „svojou troškou“ dával aj mne poznávať Božiu lásku a starostlivosť o mňa aj o ostatných. Za mnohých spomeniem aspoň niektorých. V chronologickom poradí, tak ako som rástol a zažíval ich v rôznych situáciách, to boli: teta Jelka – Detské tábory na Mníchovskom potoku; brat farár Ján Mišák – príprava na konfirmáciu a konfirmácia; brat (vtedy kaplán) Karol Verčimák – moje začiatky na mládeži a moja prvá mládežnícka víkendovka na Drienici; brat farár Ján Velebír – mnohé situácie v službe v zbore, osobné rozhovory, náboženstvo, príprava evanjelizácií; brat (vtedy kaplán) Peter Mihoč – dobrý kamarát v mojom tínedžerskom období; Marián Kaňuch – kaplán/farár, ale v prvom rade veľmi dobrý priateľ, cez ktorého ma Pán Boh rovnako ako cez ostatných, ale určitým spôsobom výnimočne povzbudzoval. Veľa vecí som sa učil aj z jeho osobného života, správania,... Tu som viac ako inokedy pochopil Ježišov princíp učeníctva. Je mi to blízke, možno aj ako budúcemu kaplánovi, uvidíme. Je ešte veľa ľudí z radov mládeže, ktorí tiež veľmi ovplyvnili môj život a sú aj teraz mojimi dobrými priateľmi, bratmi/sestrami, dobrými radcami. Vďaka Pánu Bohu za nich.

Čo Vás viedlo k štúdiu teológie?

Aby som odpovedal stručne, tak ma viedol Pán Boh. Celý môj život po asi tretí – štvrtý ročník gymnázia, kedy som vážne začal uvažovať o konkrétnom vysokoškolskom štúdiu. Najprv som myslel na farmáciu, neskôr na psychológiu a pomedzi to všetko aj na teológiu. Nakoniec po mnohých chvíľach na modlitbách s Pánom Bohom a rozhovoroch aj s

viacerými vyššie spomenutými ľuďmi som poslal jedinú prihlášku práve na teológiu. A Pán Boh dal, že som tam. Veď On má s každým jedinečný originálny plán.

Čo Vás viedlo k prerušeniu štúdia na fakulte a podujatiu sa k službe Pánu Bohu v našom cirkevnom zbore?

Opäť, ak budem odpovedať krátko, tak viedol ma Pán Boh. A z toho pramení aj istota, že to, že som tu, je to najsprávnejšie rozhodnutie. Ak by som to mal rozviesť, tak - pred prázdninami som nad tým ešte ani veľmi neuvažoval. Myslím, že to bolo asi na začiatku prázdnin. Vtedy som začal nad tým rozmýšľať, že „by som možno mal" prerušiť štúdium a byť na jeden rok v službe v našom cirkevnom zbore. Už len myšlienka na to mi nebola doteraz nejaká veľmi blízka. Najprv som uvažoval, že by som mohol dokončiť školu a možno potom. Ale nezdráhal som sa a modlil som sa ďalej, že či to, na čo myslím, je naozaj od Pána Boha, či to nie je len nejaký výplod ľudskej fantázie. Na druhej strane som mal v Bratislave veľa priateľov, mládež, na ktorú som rád chodil, a tiež aj službu, ktorú som veľmi rád robil. To všetko som ale neskôr na čas odložil, keď som čím ďalej tým viac začal myslieť na tú myšlienku o službe v Bardejove.

Boli dve veci, ktoré boli určitými momentmi, kedy som viac pochopil usmernenie od Pána Boha. Prvé bolo cez jednu vzácnu sestru v Kristu, ktorá mi v jednom rozhovore povedala: Bratislava je istota, Bardejov je krok viery. A druhý moment mi zaznel z poslednej kázne brata Mariána Kaňucha na doraste – Klube 17:14 : „Keď chceš chodiť po vode, musíš vystúpiť z lode". Bola to kázeň na slová z Biblie o tom, ako Peter chodil po vode. Je to z knihy od Johna Ortberga, ktorej názov je vlastne tou myšlienkou: Ak chceš chodiť po vode, musíš vystúpiť z lode. Nikto iný nezažil to, čo zažil Peter, keď vykročil, chodil po vode a išiel za Pánom Ježišom. U mňa tou loďou – istotou bol môj celkom svojím spôsobom „istý" život. Istota školy, štipendia, priateľov, určitej služby. Človeka to napĺňa pocitom spokojnosti a radosti. Ale Pán Boh nás chce naučiť viac. Preto do toho nášho kresťanského „stereotypu" dáva situácie, kedy sa nám dáva viac spoznávať vo svojej múdrosti, keď aj v Biblii je napísané: Ako nebesia prevyšujú zem, tak moje myšlienky prevyšujú vaše myšlienky a moje cesty vaše cesty. (porovnaj Izaiáš 55,9). A tak Jeho predstavy prevýšili moje predstavy o nasledujúcom roku, a nielen v tom! Som rád, že ma Pán Boh priviedol sem a že má s nami všetkými v cirkevnom zbore svoje dobré plány. Kto z nás vykročí, kto sa pridá?

V akej oblasti pociťujete najväčšiu potrebu pomôcť v našom cirkevnom zbore?

Myslím, že veľmi dôležitou oblasťou je služba s mládežou, do ktorej som dostal poverenie aj od cirkevného zboru. Rovnako si však myslím, že sú ešte aj iné dôležité služby, ktoré vidno na základe potreby v jednotlivých oblastiach. Je už len na nás, či si ich všímame a hľadáme spôsoby ako naplniť potreby daných ľudí. Ale to všetko je tímová práca – služba. A tím netvorí jednotlivec. Tím tvorí skupina ľudí, ktorá má svojich spolupracovníkov, s tými a ďalšími spolu v jednote, láske a vzájomnej úcte idú za jedným cieľom. Potrebujeme si pripomenúť to, že Pán Boh neposlal do služby len farárov, ale všetkých, aby sa naplnili potreby čím viacej ľudí. Každý má svoju zodpovednosť pred Pánom Bohom, podľa talentov, ktoré dostal. Chcem nás všetkých poprosiť a povzbudiť, aby sme hľadali každý spôsob, ako spoznať v sebe talent – dar od Pána Boha, a ten potom využívať k spoločnému úžitku nás všetkých – celej cirkvi, celéhou zboru.

Čo je pre Vás povzbudením vo Vašej už začatej službe?

Je viacero vecí. Za mnohé spomeniem aspoň niektoré. Patria tu slová jednej piesne, ktorú sme spievali na tábore na začiatku prázdnin. Tie slová v preklade znamenajú:
Ty si Boh tohto mesta,
Ty si Kráľ týchto ľudí,
Ty si Pán tohto národa. Ty si.
Ty si svetlo v týchto temnotách,
Ty si nádej pre beznádejných,
Ty si pokoj pre tých, ktorí nemajú pokoj.
Nikto nie je ako náš Boh!
Veľké veci ešte prídu,
veľké veci sa ešte musia stať
v tomto meste.
Nikto nie je ako náš Boh.

Rád by som k tomu dodal, že tie slová sa plnia pri ľuďoch, s ktorými sa stretávam a to je ďalšie povzbudenie. Je to vidno na ich životoch, postojoch, správaní. Slová tej piesne sú pre mňa akousi „hymnou" pre toto obdobie služby v Bardejove. A ja osobne verím, že veľké veci ešte prídu a veľké veci sa ešte stanú, lebo Pán Boh je Boh tohto mesta, Kráľ týchto ľudí, Pán tohto národa!

Pripravil, položil otázky a za odpovede ďakuje Ľuboš Antony

Naši speváci na cestách ...

Občiansky rok 2008 sa pomaly chýli k záveru. Obzeráme sa na cestu, ktorú sme prešli. Na zastavenia i stretnutia na púti rokom 2008. Nech je pochválený náš Pán Ježiš Kristus za mnohé dobrodenia, ktorými nás obdaroval, posilňoval a ktorými nás sprevádzal na púti práve sa uzavierajúceho roku. Hymnus oslavy a vďaky spievajú sestry a bratia Evanjelického a. v. miešaného speváckeho zboru Zachariáša Zarewutia Bardejov za dary dvoch ciest.

Prvou cestou bola júnová nedeľa, keď sme nábožnou piesňou a Slovom obdarovali sestry a bratov CZ v Richvalde. Odpovedali sme tým na pozvanie z decembra 2007, keď po uvedení CD platne vznikla myšlienka prísť zaspievať do tohto novovybudovaného Chrámu Božieho, niekdajšej to fílie Bardejovského CZ, kde duchovnú starostlivosť má na pleciach kňaz – rodák z Bardejova – br. farár Štefan Marinko.

Druhá cesta – práve o zážitky z nej sa chceme s čitateľmi Prameňa podeliť – sa uskutočnila v dňoch 18. až 20. júla 2008. Aj táto cesta bola naplnením myšlienky, ktorá sa viaže na realizáciu CD platne. Po ukončení prvej fázy prác na prejekte CD nosiča br. Ján Benka úspešne zložil skúšku súbehu na miesto kantora v CZ v Modre. Uvedomovali sme si, že ide o náročný projekt, ktorému treba venovať dostatok pozornosti, a rozhodli sme sa ho realizovať v tomto roku.

Piatkové ráno 18. júla 2008 po modlitbovom stíšení a požehnaní br. kaplánom Mariánom Kaňuchom a br. zborovým farárom Jánom Velebírom sme vezmúc nošu pozdravov z nášho CZ nasadli do autobusu a vybrali sa naprieč krásami Slovenska.

Staroslovienska Nitra. Blízo Svätoplukovho námestia a Divadla Andreja Bagara sa týči k nebu moderná architektúra evanjelického Chrámu Božieho. Krátko popoludní vstupujeme do Chrámu Svätého Ducha, ktorý bol posvätený 11.júna 2000 biskupom ZD ECAV Ivanom Osuským (základný kameň posvätil br. gen. biskup Július Filo 26.12.1995. Zborový dozorca Ing. Vlastimil Synak nás oboznámil s históriou CZ ECAV a stavbou tohto chrámu v staroslovienskej Nitre. Po výmene skúseností zo života oboch CZ a odovzdaní pozdravení v útulnom chrámovom priestore ako stopu podobnú tej v ploche krstiteľnice odovzdávame spevácky pozdrav: Ten hrubý kríž, Steiner: Ten, kto býva v chráme, Berthier: Moja múdrosť a Tovačovského Staroslovienský Otče náš ako pripomienka koreňov ohlasovania blahozvesti o Ježišovi Kristovi na našom území. Dozvedáme sa, že CZ žije o.i. aj stavbou píšťalového organa, ktorý má byť inštalovaný blízko oltára. Architektonicky nelogické riešenie! A práve 7.12.2008 bol dvojmanuálový organ s pedálom firmy Pfluger Orgelbau z Feldkirchu z Rakúska vo finačnej hodnote 4,5 milióna korún posvätený a odovzdaný do užívania.

Piatkový podvečer nás už víta Modra a jej CZ. Spoznávame chrámový priestor nemeckého evanjelického kostola (v slovenskom kostole v tom čase opravovali organ a bohoslužobný život presunuli do tohto chrámu). Na chóre je síce historicky pozoruhodný Šaškov organ, ale vzhľadom na nedávne časy v dezolátnom stave. V priestoroch starej fary sa ešte rozprúdia pútavé debaty o živote oboch cirkevných zboroch a samotnom živote mesta Modra.

Sobota 19.júla 2008 ráno otvára z Božej štedrosti pred nami deň s náročným programom. Naberáme smer do mesta Pezinok. Tu nás už očakáva a víta st. zborová farárka Helena Benková s manželom Jozefom Benkom PhD, námestným farárom a sestrami z CZ. Vchádzame do Chrámu Božieho. Dozvedáme sa mnoho zaujímavostí o živote evanjelikov v Pezinku. Trojmanuálový organ firmy Rieger z Krnova pôvodne objednali pre iný kostol, ktorý ho nakoniec nemohol inštalovať, a tak je ozdobou liturgie. Potešil ruky našej dirigentky. Speváci pridávajú zo svojho repertoáru ako modlitbu Ten starý hrubý kríž, Ten, kto býva v chráme, Staroslovienský Otče náš a Moja múdrosť.

Spolu s domácimi sme sa odobrali na miestny cintorín, kde sme sa zastavili pri hrobe významného botanika a ev. farára Ľudovíta Holubyho i svetoznámeho dirigenta Ľudovíta Rajtera. Bolo niečo po 10. -tej hodine, keď sme sa zastavili pri hrobe hudobného skladateľa, muzikológa a pedagóga prof. Eugena Suchoňa, ktorého sté výročie narodenia si v tomto čase pripomíname ako Rok Eugena Suchoňa pod patronátom Ministerstva kultúry SR.

Duch národa žije v piesni – vysielame melódiu Suchoňovho diela popod tíško klenúce sa stromy. „Snímte im putá!“ – zaznieva proroctvo kráľa Svätopluka z rovnomennej opery v prednese br. Ing. Ľuboša Antonyho. Moja múdrosť Jacquesa Berthiera podčiarkuje skutočnosť, že Majster Suchoň bol veriacim človekom aj v časoch neprajných viere. Muzikologička a dirigentka Silvia Fecsková priblíži život, tvorbu skladateľa a jeho vklad do slovenskej i svetovej hudby. Zároveň odovzdá osobný pozdrav skladateľovej dcéry pani Dr. Danici Suchoňovej Štilichovej, ktorá kvôli zahraničnej ceste sa so spevákmi nemôže tu v Pezinku stretnúť. Už sa ponárame do modlitby Otče náš v staroslovienčine v skladbe Tovačovského. Na jednoduchý náhrobný kameň s krížom kladieme veniec úcty za CZ v Bardejove. Hrdosť nad krásami Slovenska sa snažíme vyspievať pre nás v premiérovej interpretácii Suchoňovej skladby Aká si mi krásna.

V zborovej sieni CZ sa v družnej debate rozpráva o skúsenostiach vydávania svedectva o viere. Niektorí bratia a sestry absolvujú výstup na chrámovú vežu, a tak nakuknú až do Bratislavy, ktorá sa črtá na horizonte. Veď do nej je už tak ďaleko, čo by kameňom dohodil.

Napoludnie zastavujeme autobus pri modranskom cintoríne. Monumentálny pomník nášmu velikánovi Ľudovítovi Štúrovi, jeho bratovi s rodinou. Hymnickú pieseň Kto za pravdu horí umocní recitácia st. Ľudmily Porubskej. Modlitbové stíšenie vďačnosti Pánovi za dar tejto osobnosti pre náš národ umocní skladba Ten starý hrubý kríž. Kladieme veniec úcty za CZ v Bardejove. Suchoňovou hymnickou skladbou Aká si mi krásna uzatvárame naše zastavenie pri osobnosti Ľudovíta Štúra, ktorý práve v tomto meste prežil posledné obdobie svojho života ťažko skúšaný vtedajšou vládnou mocou. Popoludní ešte zájdeme do múzea, aby sme zhliadli expozíciu približujúcu práve túto časť Štúrovho života.

Krásny slnečný letný večer prežívame v tôni nemeckého evanjelického kostola. Odovzdávame domácim sestrám a bratom i hosťom z okolia posolstvo vyvierajúce z kolekty

piatej nedele po Svätej Trojici „...zveril si nám vzácne dary“ v podobe duchovného koncertu. Štrnásť skladieb z repertoáru speváckeho zboru spevom potvrdzuje túto liturgickú tému nedele v náväznosti na slová starozákonných žalmov 42 a 23 i básnikov. Medzi nimi aj Leonarda Stöckela, G. von le Fort či Martina Rázusa, ktorý v tomto CZ pôsobil ako kaplán. Kresťan – človek nádeje a radosti – je názov úvodného zamyslenia dirigentky speváckeho zboru. Interprétom umeleckého duchovného slova bol br. Ing. Ľuboš Antony. Vydávame svedectvá o tom, čo v našich životoch a speváckej službe spôsobuje už roky Náš Pán Ježiš Kristus. Modranský zborový farár br. Mgr. Marián Čop v príhovore k spevákom i prítomným vyjadril vďaku za požehnané stretnutie a s neskrývanou radosťou i obdiv a prianie ku kompozícii duchovného slova i hudby z Bardejova. Prítomným sa prihovoril aj zborový dozorca br. Štefan Bučurič, ktorí nás pozval do slovenského kostola, kde nám bolo pripravené prekvapenie: rekonštrukcia vnútorného osvetlenia a technológia vysušovania múrov kostola.

V nedeľu 20. júla 2008 sme spolu s domácimi sestrami a bratmi prežili dopoludnia v nemeckom ev. Chráme Božom na Službách Božích, ktoré liturgoval a Slovo Božie kázal br. farár Marián Čop. Liturgickými skladbami sme dotvárali rámec nedeľného stretnutia v chráme. V záverečnom slove br. Ján Mitaľ poďakoval Pánovi za dar tejto cesty a modranskému CZ za vynaloženú námahu pri príprave a realizácii nášho pobytu. Zanechali sme drobné pamiatky, aby toto Pánovo dielo domácim pripomínali. Za tónov organového prelúdia v interpretácii dirigentky speváckeho zboru sa prítomní odobrali pred nedávno odhalenú pamätnú tabuľu evanjelickému kňazovi a národnému buditeľovi, básnikovi i spisovateľovi Martinovi Rázusovi. Po hymnickej básni Kto za pravdu horí st. Ľudmila Porubská predniesla báseň Juraja Kellu – Petruškina Túž!. Suchoňova hymnická pieseň Aká si mi krásna uviedla príhovor br. farára Čopa o Rázusovom pôsobení v Modre. K pamätnej tabuli sme položili veniec úcty z Bardejovského CZ. Bachova štvorhlasná úprava hymny Hrad prepevný uzavrela dopoludňajšiu slávnosť. Medzi účastníkmi Služieb Božích boli aj Bardejovčania, ktorí dopočujúc sa o našom hosťovaní v Modre dopoludnie prežili v tomto spoločenstve.

Rovnako ako po sobotňajšom koncerte, aj po Službách Božích sa živo debatovalo o živote v oboch cirkevných zboroch. Osobitne zaujala myšlienka, ktorú sme otvorili našim duchovným koncertom. „Takéto koncerty by mali znieť v tomto našom kostole a nie to všetko čo sa tu presadzuje!“ Áno, treba dbať o zachovanie posvätného charakteru domu Božieho, ktorý je domom modlitby.

Aj naša skúsenosť z tohto zájazdu podčiarkuje mimoriadnu aktuálnosť slov br. biskupa VD ECAV Stanislava Sabola z nedávneho čísla EPST!

Popoludňajšou zastávkou bol CZ v Trnave. V tunajšom Chráme Božom sme sa stretli so zborovým farárom br. Mgr. Rastislavom Hargašom a jeho manželkou st. doc. Dr. Ľudmilou Michalkovou, poprednou hymnologičkou a muzikologičkou. Priblížili nám históriu CZ, súčasný život a aktivity v ňom. Aj tu sme zaspievali niečo z nášho repertoáru (Ten hrubý kríž, Ten, kto býva v chráme, Ó, jak krásne sú na horách a Hallelujah! – skladby M. Schneidra – Trnavského skomponované práve pre tento CZ). Speváci si živo podebatovali s odborníčkou v hudobnej oblasti o viacerých javoch liturgických spevov.

Nedeľa sa nachýlila k neskoršiemu popoludniu a my sme sa v modlitbovom stíšení a s požehnaním br. farára Hargaša vydali plní radosti a vďačnosti voči Pánovi za dar sestier a bratov, ktorých sme po tie dni stretli, za zážitky a povzbudenia s nošou pozdravov Bardejovskému CZ.

Slovami sa nedá všetko zachytiť. V našich srdciach ešte aj dnes rezonujú tieto stretnutia a zažité spoločenstvá sestier a bratov na druhom konci Slovenska. Aj teraz chceme poďakovať CZ zborom v Nitre, Pezinku, Modre a Trnave. Vyššie v texte spomenutým st. farárke a br. farárom, br. dozorcom a doteraz ešte nespomenutému br. Jánovi Benkovi, t. č. už kantorovi CZ v Modre, st. Zacharovej s kolektívom na Strednej odbornej vinárskej škole v Modre (za veľmi kvalitné služby súvisiace s ubytovaním a stravovaním). K dokumentujúcim záberom fotografickým a videozáznamu teraz pribudne aj tento príspevok. Sestry a bratia Evanjelického a. v. miešaného speváckeho zboru Bardejov týmto podujatím reprezentovali náš CZ v Dunajsko-nitrianskom a Bratislavskom seniorátе ZD ECAV. Pietnym aktom pri Suchoňovom hrobe v Pezinku prispeli do aktívít v rámci Roka Eugena Suchoňa (v Bardejove sa výročie Eugena Suchoňa nijako neprejavilo v koncertnom živote!). Vynaložili na to svoje finančné prostriedky, ktoré si odkladali popri financovaní realizácie CD platne. Dočkajú sa príspevku z pokladnice svojho domáceho CZ, o ktorý včas požiadali?

S. Fecsková

Na službách Božích v Modre

Pri pamätnej tabuli Martina Rázusa

Čo vidím...?
Vidím horúce, čo bolo vlažné, až studené.
Vidím svetlo, kde bolo šero, ba až tma.
Vidím nový život, kde smrť bola doma, kde mala svoj stan.
Vidím srdcia pokorné, kde kameň tvrdý vládol,
vidím lásku, bratstvo, kde tieň a súmrak padol.
Vidím radosť, kde stratil sa smútok a beznádej.
Vidím chlieb voňavý, čo zahnal hlad duší,
vidím soľ zeme, tá veľmi dobre chutí.
Vidím vodu živú, čo napája nám pery,
vidím tváre ľudí, plné Božej nehy.
Vidím rásť plody v zelenom lístí schované,
vidím ich, sú zrelé a voňavé.
Čo vidíš ty...?

Potrebujú kresťania misiu?

Prečo je dôležité v našom ,,kresťanskom,, prostredí robiť misiu? Veď misia sa robí tam, kde žijú neveriaci, a u nás v Bardejove predsa takmer všetci veríme... Sme predsa v drvivej väčšine pokrstení a nejakým spôsobom sa zúčastňujeme na cirkevných obradoch (služby Božie, konfirmácia, sobáš, pohreb, atď.). Niektorí viac, niektorí menej poznáme biblické príbehy a vieme o nich aj čo - to povedať. Všetci vnímame kladne alebo záporne existenciu cirkvi a jej pôsobenie v spoločnosti. Nepotrebujeme teda misiu v pravom slova zmysle, ale skôr evanjelizáciu, čiže zobúdzanie toho, čo zaspalo alebo čo úplne duchovne odumrelo. Aký je však rozdiel medzi tým človekom, čo nikdy nepočul o Ježišovi, a medzi tým, čo o Ježišovi už mnohé počul, ale jeho života sa to vôbec nedotklo, aj keď bol účastný rôznych cirkevných obradov a zhromaždení? Kto má väčšiu vinu, ten čo nepočul evanjelium, a teda nežije podľa neho, alebo ten, čo počul ale nikdy evanjelium neprijal? Čiže nikdy neprijal Krista. A ak ho prijal telesne, vo Večeri Pánovej bez viery, bez dôvery, bez duchovného prijatia Pána, tak ho prijal len na svoje odsúdenie. Ježiš Kristus je tým rozhodujúcim meradlom. S Ním obstojíme v každej dobe a na každom mieste, ale bez Neho sme mŕtvi už teraz a náš život sa zmení len na pomalé telesné umieranie. Aj keď žijeme nejakým náboženským životom, ktorý sme si sami vymysleli a sami ho riadime, Kristus v ňom nemá miesto. Či teda zvestovanie evanjelia nazveme evanjelizáciou alebo misiou, nie je to až také podstatné. Ide v podstate o to isté - o záchranu strateného človeka.

Na lepšie a hlbšie vykreslenie duchovného stavu v našom prostredí použijem Ježišovo podobenstvo o desiatich pannách (Matúš 25;1-13). Desať panien čaká na ženícha. Rozumej, čakajú všetky, všetky majú aj lampy a všetky zaspali. Aký je medzi nimi rozdiel ? Rozdiel je len v tom, že päť z nich si zobralo aj olej, aby mohli v lampách zapáliť svetlo, a naopak, päť panien na olej zabudlo. Čo vlastne predstavuje olej v tomto podobenstve? Olej je symbolom Ducha Svätého a práve prítomnosť, alebo naopak Jeho neprítomnosť, bude rozhodovať o tom, či stihneme začiatok svadobnej hostiny. V tejto súvislosti pripomínam Ježišovo zasľúbenie o Radcovi, o Duchu Svätom, ktorý nás uvedie do všetkej pravdy (Ján 16;7-15) a o Ježišovom zasľúbení, že bude s nami až do skončenia sveta (Matúš 28;20). Na prvý pohľad nemusí byť badateľný rozdiel medzi človekom, ktorý žije v svojej pobožnej samo-spravodlivosti, a človekom, ktorý žije z milosti Božej a je naplnený Duchom Svätým. Na prvý pohľad to nemusí byť viditeľné, ale po bližšom preskúmaní zistíme, že je medzi nimi radikálny rozdiel. Rozdiel rozhodujúci. Môžeme si pestovať svoje náboženstvo a prežiť tak celý život mysliac si, že nám to pomôže, keď príde ženích. Môžeme mať krásne lampy zo zlata a striebra, naleštené a naozaj starostlivo zaopatrené. Môžeme nedeľu čo nedeľu, deň čo deň, sedieť v lavici kostola a predsa patriť k tým pochabým pannám, ktoré nemali oleja, nemali Ježiša prítomného v Duchu Svätom (Ján 16;14-15). Preto skúmajme svoje životy a bdejme, lebo ak v tvojom – mojom srdci, v tvojej či mojej lampe nehorí olej Ducha Svätého, tak márne je naše ľudské snaženie. Márne sú naše cesty do chrámu, márne sú naše milodary a príspevky, márne je naše stavebné a hospodárske úsilie o zveľadenie majetku cirkvi, márnych je mnoho ďalších vecí v našom živote... Možno práve to, že venujeme veľkú

pozornosť lampe, spôsobí, že zabudneme na olej. Všetko to, čo som menoval, je dobré robiť, ale nie preto, aby sme si za to niečo zaslúžili alebo aby sme boli v očiach ostatných ľudí svätí a dokonalí, ale preto, lebo to v srdci spôsobí Svätý Duch, že to túžime a chceme robiť pre Ježiša a pre Jeho telo. Zhrnieme si to teda. Najdôležitejší je olej, obsah lampy. Bez oleja lampa nemôže plniť svoju funkciu, a teda stáva sa zbytočnou. To, že všetky panny zaspali, nám hovorí o tom, že všetci bez rozdielu sme hriešni ľudia a každý jeden z nás potrebuje odpustenie skrze Krista. Ani prítomnosť Ducha Svätého neurobí z človeka boha. Človek zostane tu na zemi stále hriešnym človekom a nikto nemá dôvod na duchovnú pýchu alebo nejaké povyšovanie sa nad druhého. Dokonalosť človeka zažijeme až v nebi.

Z napísaného jasne vidíme, aké dôležité je robiť misiu-evanjelizáciu aj vo vlastných radoch. Musíme neustále evanjelizovať a ponúkať ľuďom olej - oheň Ducha Svätého a tiež lampu, spoločenstvo-priestor cirkvi. Musíme ľudí neustále zobúdzať zo spánku, do ktorého upadajú. Musíme však najprv sami bdieť , aby sme mohli zobúdzať iných (Matúš 26;41). Služby Božie na Vinbargu v našom cirkevnom zbore máme práve preto, lebo si uvedomujeme zodpovednosť, ktorú pred Bohom máme. Jeho príkaz a vyslanie sú jasné (Matúš 28;18-20): máme ísť, činiť učeníkov, krstiť a učiť. To chceme aj na sídlisku robiť s dôrazom a zameraním práve na tých stratených. Chceme povedať im, ale aj sami sebe pripomenúť, že bez Ježiša to nemá zmysel a cieľ. Budeme sa preto snažiť pozývať na služby Božie kazateľov z okolia Bardejova, ale aj ďalších, ktorých nám Pán položí na srdce. Stretnutia na misijných službách Božích začneme vždy v nedeľu podvečer o 17:00 hodine v chráme grécko-katolíckej cirkvi na Vinbargu. V roku 2009, do konca školského roka, plánujeme tieto služby Božie na každú druhú nedeľu v mesiaci, to je: 11. január ; 8. február ; 8. marec ; 12. apríl ; 10. máj ; 14. jún 2009. Tak to máme naplánované a dohodnuté s farnosťou grécko-katolíckej cirkvi na Vinbargu. Ale ak by nastali nejaké zmeny, budeme sa snažiť o týchto zmenách dostatočne pružne informovať.

Ako sa môžeš Ty zapojiť do tejto práce pre Krista:

- Potrebujeme kantora/-ku, ktorý by hral na službách Božích na Vinbargu.
- Ak vieš hrať na nejaký hudobný nástroj alebo spievať, v piatok večer o 19:30 h v Auditóriu nacvičuje hudobná skupina, ktorá bude hrať a spievať na Vinbargu a nie len tam...
- Ak máš rád deti – dorastencov, môžeš sa zapojiť do prípravy ahoJ-Klubov na Vinbargu.
- Môžeš sa zapojiť do spoločenstva RoS (malé spoločenstvo 5-10 ľudí, ktorí sa stretávajú pravidelne každý týždeň k modlitbám a k štúdiu Biblie)
- Môžeš čítať biblické texty v rámci služieb Božích na Vinbargu.
- Môžeš roznášať pozvánky na rôzne stretnutia na Vinbargu.
- A určite v nie poslednom rade sa môžeš pravidelne modliť za svojich susedov a za misijnú prácu na Vinbargu
- To určite nie je všetko, čo treba robiť, a možno práve Ty prídeš s novým nápadom, ako slúžiť v cirkvi...

Info: tel. 0902 719 324 alebo osobne na farskom úrade v Bardejove.

Čo viac dodať na záver...? Jedine samému Bohu sláva!

MH

Výstavba kostola v Rokytove.

S Božou pomocou sme v Rokytove tohto roku ukončili hrubú stavbu kostola. Chceli by sme srdečne poďakovať všetkým bratom a sestrám z našej dcérocikvi, ktorí sa na tejto stavbe zúčastňovali. Veľkým prínosom pre našu prácu bol prístup našich mládežníkov, ktorí boli v mnohom príkladom pre nás dospelých. Pri tejto náročnej práci, hlavne pri krove a prikrývaní plechovej krytiny, nám veľmi pomohli naši bratia zo Zlatého, za čo im patrí úprimné poďakovanie. Posledné 4 nedele sme sa rozhodli, že vykonáme zbierky na kostol. Boli sme v zboroch Marhaň, Lopúchov, Kuková a Zlaté a vo fíliach Lukavica, Vyšná Voľa a Nižná Voľa. Pri týchto zbierkach sme nazbierali viac ako 260 000.- Sk. V nasledujúcom roku nás čakajú ďalšie práce na stavbe, preto by sme Vás všetkých chceli poprosiť v prvom rade o modlitby za nás a za naše dielo a poprosiť Vás o finančnú a pracovnú pomoc pri stavbe.

USA, Minnesota, Alexandria, Mount Carmel

Ako každý človek má nejaké sny, aj ja som stále sníval o tom, že raz sa chcem niekde ďaleko dostať. Bolo mi jedno kde to bude. Naskytla sa ponuka ísť do USA. Nikdy predtým som si nemyslel, že sa tam dostanem. Až jedného dňa sa na Biblickej škole v Martine, na ktorej som momentálne študentom, objavili Američania, ktorí prišli na Slovensko s cieľom zobrať zopár ľudí na pomoc do jedného z ich campov, ktoré organizujú. Tak som sa rozhodol, že to nakoniec vyskúšam. Ešte predtým, ako som odlietal do Ameriky, som absolvoval dôležitý pohovor s nimi. Netušil som, že ma zoberú, a to kvôli mojím veľkým nedostatkom v angličtine. Ale o niekoľko dní mi prišla odpoveď z Ameriky, „ÁNO, BERIEME ŤA“. Deň po dni začal môj pobyt v Amerike dostávať reálnejšie kontúry a môj dávny sen sa začal napĺňať. Po všetkých vybavovačkách a modlitbách som nakoniec letel. Dátum môjho odletu bol 10. jún 2008, niečo okolo 9:00 ráno z Viedne (Rakúsko) do Minneapolisu (hlavné mesto štátu MINNESOTA). Nakoniec sme leteli štyria Slováci, z toho dvaja boli moji spolužiaci. Čakalo nás cca 8 500 km cesty, ktoré sme s Božou pomocou zvládli.

Celý priebeh v tomto campe bol skoro na dobrej úrovni, dalo sa to všetko zniesť. Veľkú mieru tomu, že som to tam vydržal, dávam Ježišovi, lebo len vďaka Nemu a s Ním som to všetko zvládol. V tábore som sa ocitol na pozícii hlavného kuchára. Som vďačný i za túto službu, lebo tam som sa cítil ako ryba vo vode. Veď Boh prijíma hocijakú službu. Bolo mi tam super, aj keď niekedy sa aj tam vyskytli problémy. Veď mi určite dáte za pravdu, že nie každé miesto je ideálne a nájdu sa kritické situácie a problémy s ktorými by asi človek nerátal. Ale tak to vo svete beží. Kuchára som robil necelé tri mesiace, počas ktorých som mal aj voľné dni, a tie sa dali využiť rozmanito (na pláži, v meste, futbalom alebo len tak - nič nerobením). Niekedy nás tam brali na výlety a akcie, kde sme spoznávali mesto a jeho okolie. Tie tri mesiace mi ubehli veľmi rýchlo a prišiel čas odletu a odchodu domov. Veľmi som sa tešil, lebo mi chýbali rodičia, brat, priatelia. A chvála Pánu Bohu som tu a nič vážneho sa nestalo.

Samozrejme, že keď som už išiel do Ameriky, tak som mal určité predstavy, ktoré som chcel dosiahnuť s Božou pomocou ... Podarilo sa to. Hlavným cieľom bolo naučiť sa hovoriť po anglicky, nabrať nejaké skúsenosti z Ameriky a zažiť svet. Spoznal som tam aj mnoho dobrých ľudí, u ktorých som strávil posledný týždeň. No všetko dobré má aj svoje zlé. Bol som sklamaný hneď na úvod, keď sa nenaplnilo to, čo mi bolo sľúbené na pohovore, ďalej bol chaos v organizácií (niekedy sa nevedelo čo, kde, kto čo má robiť). A to malo dopad na celú psychiku, situáciu a stav, aký prevládal v campe. Je toho ešte veľmi veľa, no všetko sa tu nedá napísať.

Ak by vás niečo ohľadom toho zaujímalo viac, bude ešte príležitosť osobne. Podrobnejšie čo, kedy, ako bude ešte spresnené a vopred vyhlásené.

Peter Eštok

Na praxi v cirkevnom zbore Grace Lutheran Church River Forest, Illinois

Som študentkou Biblickej školy v Martine – program Misijná práca s deťmi a mládežou. Toto leto som mala možnosť stráviť v Spojených štátoch, tak ako aj moji ďalší piati spolužiaci.

Bola som pozvaná evanjelickým cirkevným zborom na trojmesačnú letnú prax ako pracovník pre deti a mládež. Avšak nezískala som skúsenosti len v tejto oblasti. Bola som obohatená ďaleko viac..... Spoznala som, ako funguje ich cirkevný zbor, ako vyzerajú ich bohoslužby. Veľa času som trávila v rodinách, čo mi umožnilo vidieť, ako Američania žijú, aké sú ich priority, čo jedia . Videla som tiež veľa kultúrnych pamiatok. Získala som celkom pekný obraz o Amerike. Ale nebol by kompletný, keby som nespomenula ešte jednu vec.

A práve touto skúsenosťou by som chcela povzbudiť všetkých tých, ktorí si zúfajú nad „ťažkým“ životom na Slovensku a najradšej by hneď odišli žiť do Spojených štátov. Nikam nechoďte! Filmy a televízne seriály zobrazujú zväčša len tú peknú tvár Ameriky. O chudobe v tejto krajine sa bežný Európan nemá odkiaľ dozvedieť. Preto som vďačná za to, že som mohla spoznať aj túto jej druhú časť. Väčšina amerických cirkevných zborov sa snaží robiť zbierky šatstva, hygienických potrieb a jedla pre ľudí, ktorí trpia núdzu. A nie je ich málo! Aj ja som niekoľkokrát pomáhala pri robení sendvičov či rozdávaní jedla pre chudobných ľudí. Je to služba, ktorú americkí kresťania vnímajú ako svoju povinnosť voči blížnym.

Nemusíme však chodiť do Ameriky, aby sme mohli slúžiť ľuďom naokolo. Aj na našom malom Slovensku je množstvo príležitostí, ako odovzdávať ďalej lásku, ktorú prijímame od nášho Boha. Treba sa len obzrieť a zistiť, čo ľudia okolo nás potrebujú... Lenka Martičková

Misia v Rusku

Pozdravujem Vás, moji milovaní v Kristu Ježišovi.

Dúfam, že ste mali tak skvelé leto ako ja, aj keď som bol dosť zaneprázdnený. Viacerí z Vás chceli vedieť o mojom misijnom pobyte v Rusku. Tí, s ktorými som nebol osobne, sa snáď dozvedia viac z týchto riadkov.

Do Ruska ma vyslali z Biblickej školy spolu s jednou spolužiačkou, Hedvigou (Hedwi). Myslím, že to bolo aj preto, lebo dievčatá a chalani majú rozličný pohľad na veci a to nám, keď sa teraz spätne vraciam k môjmu pobytu,viackrát pomohlo.

V Rusku sme pomáhali slovenskému misionárovi Júliusovi Mattovi a jeho žene Oľge. Majú jednoročnú dcérku Ester.

Bývali sme vedľa nich, teda na vedľajšej ulici v obci Koltuši, čo je veľmi blízko Petrohradu. Prvé dni sme sa snažili spoznať ľudí, kultúru, jedlo, náboženskú a sociálnu situáciu. Navštívili sme aj Petrohrad. Žije tam 6 miliónov ľudí, čiže si predstavte viac ako celé Slovensko koncentrované na jednom mieste.

Hlavným náboženstvom je tam ortodoxia, pravoslávne náboženstvo. Ich kostoly sme navštívili 2-krát. Pre nás to bolo veľmi divné. Nebolo to o osobnom vzťahu s Ježišom (aj keď verím že sa nájdu výnimky), ale skôr o splnení nejakých úloh, ktoré ak splníme, zaručí nám to spásu, alebo niečo také...veľmi zvláštne.

No vráťme sa späť. Mesto je veľmi krásne a dá sa tam vidieť veľmi veľa pamiatok a kultúry. Fontány a záhrady cára Petra Veľkého, na ktorého sú Rusi a zvlášť Petrohradčania hrdí. Ermitáž, obrovské múzeum a galéria. Petropavlovsk (v minulosti väznica), teraz múzeum histórie mesta so starým kostolom uprostred, ale napríklad aj múzeum kozmonautiky či malá galéria. V meste je možností naozaj neúrekom.

Navštívili sme aj nemecký luteránsky kostol, ktorý bol počas komunizmu prerobený na plaváreň. Bez ohľadu na vierovyznanie bola snaha kresťanstvo i akékoľvek iné náboženstvo v Rusku razantne odstrániť. Veriaci boli v lepšom prípade poslaní na Sibír. A kostoly sa využívali aj ako telocvične, sýpky...atď. Celé sa to odohralo len pred pár desaťročiami. Teraz je v Rusku sloboda, ale stopy minulosti sú v ľudskom myslení stále.

Po pár dňoch sme šli vlakom celú noc do mestečka Kem, 1000km na sever, kde sme spolu so 4 ruskými vedúcimi organizovali detský tábor. Pomáhali sme so športovými aktivitami, učili sme ich slovenské pesničky, hrali scénky a mali krátke zamyslenie o Ježišovi. Deti boli veľmi rady, že sme tam. Bol to obojstranný zážitok. Dúfam, že ešte bude možnosť sa s nimi stretnúť. Keďže Kem sa nachádza blízko polárneho kruhu, zažili sme biele noci. Slnko nezapadalo celú noc.

Tábor skončil a my sme sa cestou späť zastavili v Petrozavodsku. Mesto má 305 rokov rovnako ako Petrohrad. Alexej, mládežnícky farár, nám ukázal, kde evanjelici dokončujú nový kostol. Počas našej návštevy tam mali míting aj ruský premiér Putin a prezident Medvedev. Videli sme iba ich delegácie prechádzať mestom s veľkým množstvom policajtov. V ten istý deň sme mali možnosť zažiť aj náš najväčší kulinársky zážitok z Ruska – gruzínsku reštauráciu a ich skvelé jedlo.

Po jednodňovom oddychu nás Julo vyslal do Vyborgu ďalšie mesto vzdialené od Petrohradu 2 hodiny autobusom a iba kúsok od fínskych hraníc. Boli sme pozrieť stretnutie mládeže, nedeľné bohoslužby a študentskú skupinku, kde sme hovorili o službe v cirkvi, ako sa my môžeme pripojiť, ako to robil Ježiš a o práci v našich konkrétnych zboroch i Biblickej škole. Vyborg je historické mesto s krásnym centrom. Dominantou je bezpochyby hrad sv. Olafa. Pozreli sme si tiež mestský park i prístav. Spali sme po domácnostiach čo nám priblížilo život ruských rodín. Verte mi, máme za čo byť Bohu vďační.

Opäť Koltuši, tentoraz nás čaká skutočný maratón na záver. 11-dňový tábor s konfirmandmi z celého Ruska. Niektorí vlakom cestovali 36 hodín! Pomáhali sme vedúcim so scénkami, piesňami, aktivitami aj biblickými skupinkami. Cez to všetko sme mohli vidieť, ako sa Pán priznával a menil tie rozličné, často utrápené ľudské osudy. Sila prijatia, lásky, odpustenia a Jeho prítomnosti nakoniec vyvrcholila posledný deň pri konfirmácii. Prajem tým mladým ľudom, aby to, čo okúsili na tábore, sa stalo ich každodennou realitou. Je to v Božích rukách. Ja len verím, že sa s nimi ešte budem mať možnosť stretnúť. Ak nie tu, tak vo večnosti.

Posledný deň sme si obzreli centrum Petrohradu, múzeum Petropavlovsk. Nebol som však v galérii Ermitáž, čo je o dôvod viac ešte raz ten kraj navštíviť.

Zbalili sme si darčeky (bolo ich veľa, lebo obaja sme tam oslavovali narodeniny) aj všetky zážitky a rozlúčili sa s obrovskou krajinou plnou kontrastov, úžasným jedlom a srdečnými ľuďmi, na ktorých nezabudnem. Verím, že Boh bude konať ďalej. Všade. Mocne. Boh Vás žehnaj.

S láskou J.H.

Okienko do evanjelického a.v. zboru v Bardejove
december 2007 - máj 2008

Pokrstení:

Matej Podlesný, Bardejov
Matthias Enderle, Biessenhoffen, Nemecko
Ester Hricová, Bardejovská Nová Ves
Jana Pastirčákovák Bardejov
Sarah Valentová, Bardejov
Ivana Halžová, Bardejov
Simona Zuščinová, Lukavica
Viviana Lea Antonyová, Bardejov
Filip Moravec, Lukavica
Andrej Sobek, Bardejov
Miroslava Marcineková, Bardejov

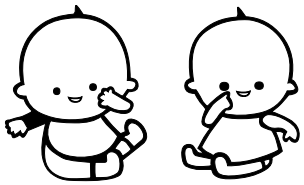

Filip Kotlár, Prešov
Ján Hirkala, Zborov
Samantha Marcinová, Bardejov
Roman Chovan, Bardejov
Liana Hoľpitová, Mokroluh
Dagmara Balážová, Mihaľov
Olívia Klimeková, Bardejov
Dávid Mika, Bardejov
Darina Žofajová, Bardejov
Florián Hankovský, Bardejov

Ježiš im riekol: Nechajte dietky a nebráňte im prichádzať ku mne; lebo takýchto je kráľovstvo nebeské. Matúš 19,14

Sobášení

Martin Vanta a Andrea Martičková
Gabriel Baláž a Ivana Evinová
Ľuboš Vanta a Adela Gajdošová

Peter Rohaľ a Alena Petričová
Ing. Vladimír Rizner a Zuzana Ondiková
Anna Ondisová a Peter Fignár

...zmýšľajte rovnako, majte rovnakú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ... Filipským 2, 2

Pochovaní

Andrej Voľanský, 65 r., Lukavica
Anna Jakubová, rod. Pavlusová, 81 r., Bardejov
Ján Martiček, 72 r., Lukavica
Alžbeta Petroczková, rod. Sabolová, 94 r., Bardejov
Adam Klimek, 68 r., Mokroluh
Andrej Pangrác-Piter, 74 r., Rokytov
Viera Katušinová, rod. Ševcovová, 42 r., Bardejov
Anna Martičková, rod. Stašová, 74 r., Vyšná Voľa
Juraj Voľanský, 84 r., Lukavica
Mária Rybárová, rod. Kmecová, 73., Janovce

Žofia Rybárová, rod. Pangrácová, 83 r., Bardejov
František Baran, 50 r., Mokroluh
Ján Voľanský, 81r., Lukavica
Andrej Hoľpit, 96 r., Bardejov
Anna Jankuvová, rod. Kožlejová, 79 r., Vyšná Voľa
Anna Dzuríková, rod. Benková, 78 r., Bardejov
Ján Voľanský, 51 r., Bardejov
Mária Šoltésová, rod. Gdovinová, 77 r., Vyšná Voľa
Mária Bombová, rod. Kručovská, 86 r., Bardejov
Ladislav Hažliský, 94 r., Bardejov

Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Zjavenie Jána 14,13

Na vydanie Bardejovského prameňa prispeli

50,- Sk	Bardejov – s. Balamutová
100,- Sk	Bardejov – s. Boďová, s. Ivanová, s. Krišková, s. Martičková, s. Pangrácová, s. Voľanská, r. Havírová, r. Vantová, r. Matušovičová, r. Ratvajská, r. Matejová, Bohu známa sestra, 2 x Bohu známa rodina, Bohu známi manželia; Lukavica – s. Vantová, Bohu známa sestra, koledníci v Lukavici; Mokroluh – 2 x Bohu známa sestra, V. Voľa – br. Martiček
150,- Sk	Klenovec – s. Mariňáková; Mokroluh – Bohu známy brat
200,- Sk	Bardejov – s. Ivanová, s. Remetová, s. Gočová, s. Lukáčová, s. Porubská, Bohu známa sestra, r. Adamuščinová, r. Dzuríková, r. Hankovská, r. Hudáková, r. Rybárová, r. Sobeková, r. Fuchsová, r. Halžová, 3 x Bohu známa rodina; Janovce – r. Ildžová; Kobyly – r. Polčová; Lukavica – Bohuznáme sestry, Bohu známy brat, r. Adamuvová, r. Vantová; Mokroluh - Bohu známy brat, Bohu známa rodina; Vyšná Voľa – r. Boguská, r. Guľová, r. Helmanovská, r. Kmecová, r. Marinková, r. Šoltésová; Zborov – r. Hirkalová
250,- Sk	Bardejov – r. Petrušová; Lukavica – r. Kotuľová
300,- Sk	Bardejov – Bohu známa sestra, Bohu známa rodina, r. Hankovská; Kobyly – Bohu známa sestra; Lukavica – r. Voľanská a Adamuvová; Mokroluh – r. Baranová; Rokytov – r. Stašová;
400,- Sk	Bardejov – br. Demčko
500,- Sk	Bardejov – r. Cingeľová; Janovce – r. Ildžová, r. Foľtová ; Kobyly – r. Gregová; Lukavica – s. Martičková, Bohu známa rodina, r. Ondiková, r. Voľanská
600,- Sk	Lukavica – r. Voľanská
700,- Sk	Bardejov – r. Petnuchová
1 000,- Sk	Malcov – r. Lövingerová
Spolu: 18.450,- Sk	

Bardejovský Prameň: vydáva Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi Augsburského vyznania na Slovensku so sídlom v Bardejove; adresa redakcie: Ev. a.v. farský úrad, Kellerova 2, 085 01 Bardejov. Registračné č.: EV 1284/08.